

10 Σεπτεμβρίου, 1993

(Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Χ΄ ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ,
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 1034/87, 1069/87 & 3/88).

-
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διπλωματική Υπηρεσία — Διορισμοί/
Προαγωγές — Προαγωγές στη μόνιμη θέση Πληρεξουσίου Υπουρ-
γού — Θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής — Επιτροπή Δη-
μόσιας Υπηρεσίας — Αξιολόγηση — Προσόντα — Επιπρόσθετα
προσόντα — Τμηματικές Επιτροπές — Συνεντεύξεις υποψηφίων 5
— Υπέριμετρη βαρύτητα στις συνεντεύξεις — Δεν συνιστά αναγκα-
στικά λόγο ακύρωσης.
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Σχέδια Υπηρεσίας
— Εξέταση της γλωσσικής γνώσης υποψηφίων.
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προϊστάμενος Τμήματος — 10
Συστάσεις Προϊσταμένου του Τμήματος — Είναι μεγάλης σπου-
δαιότητας ώστε να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση και προσδιορι-
σμός των λόγων για τυχόν απόκλιση από αυτές.
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές Εκθέσεις —
Παρατυπία — Συνέπειες. 15
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διπλωματική Υπηρεσία — Προαγωγές —
Κανονισμός 15 της Κ.Δ.Π. 151/80 — Εκδόθηκε από το Υπουργικό
Συμβούλιο βάσει του περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημο-
κρατίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966, Ν. 35/66, Άρθρο 8, σε
σχέση με ζητήματα αναφορικά με όρους προαγωγής δημοσίων 20
υπαλλήλων — Είναι *intra vires*.
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διπλωματική Υπηρεσία — Γενικός Διευθυ-
ντής Υπουργείου Εξωτερικών — Status — Καθήκοντα — Δεν δια-
γράφονται στα Σχέδια Υπηρεσίας αλλά προβλέπονται από Κανο-
νισμούς. 25
- Δευτερογενής Νομοθεσία — Νομικές αρχές που διέπουν θέματα ανα-

φερόμενα σε δευτερογενή νομοθεσία η οποία είναι κατ' ισχυρισμό *ultra vires*.

- 5 Διοικητικό Δίκαιο — Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εξωτερικών
— Παραεμπύπτουσα έρευνα για εγκυρότητα ή μη τοποθέτησής του
— Δεν κρίθηκε επιτρεπτή — Εφαρμοστέες αρχές.

Διοικητικό Δίκαιο — Δικαστικός έλεγχος — Εφαρμοστέες αρχές.

Λέξεις και Φράσεις — "Τοποθέτηση" του Γενικού Διευθυντή του
Υπουργείου Εξωτερικών από τον αρμόδιο Υπουργό στο Άρθρο 5
(4) του Νόμου 35/66.

- 10 Έννομο συμφέρον — Η κατοχή των απαιτούμενων προσόντων για
κατάληψη συγκεκριμένης θέσης από δημόσιο υπάλληλο αποτελεί
προϋπόθεση για ύπαρξη εννόμου συμφέροντος για προσβολή διο-
ρισμού ή προαγωγής συναδέλφου του.

- 15 Πειθαρχικά παραπτώματα — Πρέπει να τίθενται ενώπιον του διοικη-
τικού οργάνου για να υπόκεινται σε μεταγενέστερο αναθεωρητικό
έλεγχο.

- 20 Οι προσφυγές αυτές στρέφονται εναντίον της προαγωγής των
ενδιαφερομένων μερών στη μόνιμη θέση Πληρεξουσίου Υπουργού,
Εξωτερική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, από 15/9/1987. Οι αιτητές
ζητούν δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αί-
τηση είναι άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε εννόμου
αποτελέσματος.

- 25 Για τις επίδικες θέσεις υποβλήθηκαν 23 αιτήσεις. Οι υποψη-
φιοι εξετάστηκαν από την Τμηματική Επιτροπή η οποία σύστησε
σαν καταλληλότερους 17 υποψηφίους, ανάμεσα στους οποίους τα
οκτώ ενδιαφερόμενα μέρη και τους αιτητές Γεωργιάδη και Στεφ-
ανίδη. Ο αιτητής Ιωάννου δεν συστήθηκε για τον λόγο ότι δεν κατεί-
χε τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, ούτε και τη δεκαετή
υπηρεσία στη θέση Συμβούλου δυνάμει της επιφύλαξης του Κανο-
νισμού 15 των Κανονισμών.

- 35 Το επιπρόσθετο προσόν του Σχεδίου Υπηρεσίας ήταν η καλή
γνώση της Γαλλικής ή μιας άλλης ξένης γλώσσας. Η Επιτροπή Δη-
μόσιας Υπηρεσίας (η Επιτροπή) κάλεσε σε χωριστές συνεντεύξεις
τους 17 υποψηφίους που είχαν συστηθεί από την Τμηματική Επι-
τροπή ότι διέθεταν τα απαιτούμενα προσόντα. Κατά τις συνεντεύ-
ξεις ήταν παρών και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτε-
ρικών. Το ζήτημα της κατοχής του πρόσθετου προσόντος
απασχόλησε ειδικά την Επιτροπή. Διαπιστώθηκε ότι τα έξι ενδια-
φερόμενα μέρη και οι αιτητές Γεωργιάδης και Στεφανίδης κατεί-
χαν το επιπρόσθετο προσόν.

- 40 Η γενική αξιολόγηση των αιτητών και των ενδιαφερομένων
μερών έγινε από το Γενικό Διευθυντή και από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή, αφού εξέτασε όλα τα ουσιαστικά στοιχεία από το φακέλλο πλήρωσης της θέσης, τους προσωπικούς φακέλλους και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων και αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής και την απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις, υπό το φως των σχετικών κρίσεων του Γενικού Διευθυντή, έκρινε ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη υπερείχαν γενικά των υπολοίπων υποψηφίων και τους επέλεξε σαν τους πιο κατάλληλους για προαγωγή στη μόνιμη θέση Πληρεξουσίου Υπουργού, Εξωτερικές Υπηρεσίες, από 15/9/87. Αναφορικά με τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη που δεν κατείχαν το επιπρόσθετο προσόν η Επιτροπή σημείωσε πως επιλέγοντάς τα έλαβε υπόψη το γεγονός αυτό. Ωστόσο αυτά κατά την κρίση της Επιτροπής θεωρήθηκαν επικρατέστερα για προαγωγή με βάση το σύνολο των στοιχείων αξιολόγησης.

Προσφυγή Αρ. 1034/87

Ο αιτητής ισχυρίστηκε στην προσφυγή αυτή ότι η Επιτροπή ενήργησε υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα και το νόμο κρίνοντας ότι αυτός δεν είχε νόμιμο δικαίωμα διεκδίκησης της επίδικης θέσης λόγω μη κατοχής των απαιτούμενων προσόντων και δεκαετούς πείρας στη θέση Συμβούλου. Ο αιτητής διορίστηκε με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 8(1) του Ν. 10/60 χωρίς αναστηρή συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του νόμου, ειδικά όσον αφορά τα προσόντα για διορισμό. Ισχυρίστηκε ότι η εξαίρεση αυτή διατηρήθηκε σε ισχύ με το Ν. 35/66 και γι' αυτό ο Καν. 15 της Κ.Δ.Π. 151/80 που έθετε φραγμούς στην υπηρεσιακή ανέλιξη των επηρεαζόμενων υπαλλήλων ήταν άκυρος, ultra vires και πρόσβαλλε κεκτημένα δικαιώματα των υπαλλήλων.

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου απέρριψε την προσφυγή και αποφάνθηκε ότι:

1. Όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί το δικαίωμα για προαγωγή δεν είναι κεκτημένο αλλά απορρέει απόκλειστικά από τα εκάστοτε εν ισχύ Σχέδια Υπηρεσίας τα οποία υπόκεινται σε τροποποίηση.

2. Επίσης αποτελεί πάγια αρχή της νομολογίας, πως η δευτερογενής νομοθεσία πρέπει να βρίσκεται μέσα στα πλαίσια του εξουσιοδοτούντος νόμου. Το ερώτημα κατά πόσο αυτό συμβαίνει, εξαρτάται, ανάλογα με την περίπτωση, από την ερμηνεία του σχετικού εξουσιοδοτικού νόμου. Στους σύγχρονους νόμους, επικρατεί η πρακτική παραχώρησης εξουσίας θέσπισης δευτερογενούς νομοθεσίας, στο Υπουργικό Συμβούλιο "για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου".

3. Το άρθρο 8 του περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966, Ν. 35/66 παρείχε στο Υπουργικό Συμβούλιο ειδική ρητή νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με Κανονισμό, ζητημάτων αναφορικά με όρους

προαγωγής δημοσίων υπαλλήλων. Η Κ.Δ.Π. 151/80 και ο Καν. 15, ο οποίος αποτελούσε το ισχύον δίκαιο στην υπό κρίση προσφυγή βρίσκονταν απόλυτα μέσα στα πλαίσια του εξουσιοδοτούντος νόμου.

5 4. Η μη κατοχή των απαιτούμενων προσόντων στερεί τον δημοσίο υπάλληλο από το έννομο συμφέρον για προσβολή διορισμού ή προαγωγής συναδέλφου του.

10 5. Η απόφαση της Επιτροπής ότι ο αιτητής δεν ικανοποιούσε τις πρόνοιες του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης και επομένως δεν μπορούσε να διεκδικήσει τη θέση, ήταν απόλυτα ορθή και νόμιμη.

Η προσφυγή απορρίπτεται.

Προσφυγές αρ. 1069/87 και 3/88

Προβλήθηκαν οι πιο κάτω βασικοί λόγοι ακύρωσης των επιδικωκών προαγωγών:

15 1. Η "τοποθέτηση" του Γενικού Διευθυντή από τον Υπουργό Εξωτερικών με βάση την κανονιστική ρύθμιση του Καν. 4(2) της Κ.Δ.Π. 152/75, ήταν ultra vires του Νόμου και αντίθετη προς την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

20 2. Ύπαρξη ουσιώδους παρατυπίας λόγω της σύνταξης των εμπιστευτικών εκθέσεων ορισμένων ενδιαφερομένων μερών κατά τρόπο αντίθετο προς τις πρόνοιες των κανονιστικών διατάξεων της Εγκυκλίου 491.

25 3. Παραγνώριση από την Επιτροπή της κατοχής από τους αιτητές του επιπρόσθετου προσόντος του Σχεδίου Υπηρεσίας και μη αιτιολόγηση της απόφασης προαγωγής υποψηφίων που δεν το κατείχαν.

4. Μη κατοχή του απαραίτητου προσόντος της αγγλικής γλώσσας από το ενδιαφερόμενο μέρος Γεωργιάδη.

30 5. Απόδοση από την Επιτροπή υπέρμετρης βαρύτητας στις εντυπώσεις κατά τις συνεντεύξεις και παραγνώριση των στοιχείων των φακέλων με βάση τα οποία οι αιτητές ήταν έκδηλα υπέρτεροι.

6. Η Επιτροπή βάσισε αποφασιστικά την κρίση της στις συστάσεις του Γενικού Διευθυντή, οι οποίες βρίσκονταν σε αντίθεση με τα στοιχεία των φακέλων.

35 7. Δεν διεξήχθη έρευνα για διαπίστωση πιθανής διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από το ενδιαφερόμενο μέρος Μαλιώτη, η οποία θα ανέτρεπε την εικόνα για το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος, αν διεξήγето.

8. Η έρευνα της Επιτροπής στηρίχτηκε σε ανεπαρκή και αυθαί-

ρετα δεδομένα, η δε απόφασή της έπασχε από παντελή έλλειψη αιτιολογίας.

Λόγος Έφρασης υπ' αρ. 1

Οι αιτητές εισηγήθηκαν ότι: 1) δυνάμει του άρθρου 5(4) των Νόμων 35/66 και 49/66 αποκλειστική αρμοδιότητα για διορισμό Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών είχε η Επιτροπή και το άρθρο 10 του Ν. 10/60 το οποίο αναριθμήθηκε σε άρθρο 8 από το Ν. 35/66 δεν έδωσε καμμά εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς για ρύθμιση του θέματος αυτού. 2) οι εξαιρέσεις των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 5 των πιο πάνω Νόμων για διορισμό και τοποθέτηση από το Υπουργικό Συμβούλιο αρχηγών διπλωματικών αποστολών, δεν μπορούσαν να τύχουν εφαρμογής στο εδάφιο (4) για τον λόγο ότι με βάση το εδάφιο τούτο οι εξουσίες του Υπουργού δεν εκάλυπταν διορισμούς για τους οποίους αρμοδιότητα εξακολουθούσε να έχει η Επιτροπή αλλά περιορίζονταν μόνο σε τοποθετήσεις από το Κέντρο στο εξωτερικό και 3) ο Γενικός Διευθυντής παράνομα κατέχει τη θέση με βάση τον Κανονισμό που είναι *ultra vires* και αντισυνταγματικός.

Οι καθ' ων η αίτηση αντέκρουσαν τα πιο πάνω επιχειρήματα και ανέφεραν ότι το status του Γενικού Διευθυντή στην Εξωτερική Υπηρεσία ενδιαφοροποιείτο από αυτό των υπολοίπων Γενικών Διευθυντών για τους λόγους που αναφέρονται στην απόφαση.

Επίσης ισχυρίστηκαν ότι σύμφωνα με τις αρχές του διοικητικού δικαίου δεν είναι επιτρεπτή η παρεμπόδιση έρευνα για το έγκυρο ή μη της τοποθέτησης Γενικού Διευθυντή από τον Υπουργό στα πλαίσια της παρούσας δίκης, εκτός από την περίπτωση της σύνθετης διοικητικής ενέργειας και ότι στην παρούσα υπόθεση η τοποθέτηση του Γενικού Διευθυντή από τον Υπουργό δεν αποτελούσε καθ' οιονδήποτε τρόπο μέρος της σύνθετης διοικητικής ενέργειας που κατέληξε στις προαγωγές.

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου συμφώνησε με τις εισηγήσεις των καθ' ων η αίτηση και αποφάνθηκε ότι:

1. Η νομοθετική εξουσιοδότηση για έκδοση του Κανονισμού 4 (2) της Κ.Δ.Π. 152/75 - ο οποίος προνοεί ότι στη θέση Γενικού Διευθυντή τοποθετείται από τον Υπουργό Εξωτερικών πρόσωπο που υπηρετεί στην Εξωτερική Υπηρεσία με βαθμό του Πρέσβη - βρίσκεται στη διάταξη (4) του άρθρου 5 του περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966, Ν. 35/66, ο οποίος δεν συγκρούεται ούτε έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 5 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, Ν. 33/67, αλλά αντίθετα συνάδει με αυτό.

2. Το άρθρο 5(4) παρέχει εξουσία στον Υπουργό Εξωτερικών να "τοποθετήσει" το Γενικό Διευθυντή και όχι να τον διορίσει. Η "τοποθέτηση" είναι η ανάθεση καθηκόντων Γενικού Διευθυντή σε

5 πρόσωπο το οποίο κατέχει τη θέση Πρόεδρη, ο οποίος διορίστηκε από την Επιτροπή με βάση τις πρόνοιες του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου. Τα καθήκοντα του Γενικού Διευθυντή δεν διαγράφονται στο σχέδιο υπηρεσίας αλλά προβλέπονται από τον Καν. 4 (1) των περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού, Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Εκάστης Θέσεως) Κανονισμών του 1966 και η θέση δεν είναι εναλλάξιμη. Πέραν τούτου δεν υπάρχει πρόνοια από τους προϊπολογισμούς για μισθό της θέσης, που συνάγεται πως η θέση, δεν υφίσταται πλέον ως θέση οργανική.

15 3. Η κατοχυρωμένη αυτονομία και ανεξαρτησία της Επιτροπής, που έχει αποκλειστική εξουσία να διορίζει, μεταθέτει, αφηρηθεί και παύει δημοσίους υπαλλήλους, δεν παραβιάζεται με την τοποθέτηση του Γενικού Διευθυντή δεδομένου ότι τέτοια ανάθεση καθηκόντων δεν ισοδυναμεί με διορισμό.

Λόγος Έφεσης υπ' αρ. 2

20 Οι αιτητές υποστήριξαν ότι η παρατυπία προέκυψε λόγω μη τήρησης της παραγράφου 9 των Κανονιστικών Διατάξεων, που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή των εμπιστευτικών εκθέσεων και της παράλειψης της Επιτροπής να αγνοήσει τις αντικανονικές τροποποιήσεις που έγιναν, με αποτέλεσμα να καταστεί άκυρη η όλη διαδικασία εφόσον η παρατυπία άσκησε ουσιαστική επίδραση στη λήψη της επίδικης απόφασης.

25 Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αφού αναφέρθηκε σε σειρά αποφάσεων της πρόσφατης νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις οποίες τονίστηκε ότι η αντικανονικότητα στη σύνταξη και υποβολή εμπιστευτικών εκθέσεων, δεν συνεπάγεται απαραίτητα ακύρωση της πράξης εκτός όπου η παρατυπία υπήρξε ουσιαστική και άσκησε ουσιαστική επίδραση στην υπηρεσιακή εικόνα του υπαλλήλου και στην τελική απόφαση επιλογής απεφάνθηκε ότι:

35 Οι παρατυπίες στις εμπιστευτικές εκθέσεις των ενδιαφερομένων μερών Πλ. Κυριακίδη, Φ. Ανθούλη και Ν. Μακρή δεν μετέτρεψαν τη συνολική εικόνα για τους υποψηφίους αυτούς και δεν επηρέασαν την εγκυρότητα της απόφασης της Επιτροπής. Οι παρατυπίες όμως στις εμπιστευτικές εκθέσεις των ενδιαφερομένων μερών Α. Πιρίση και Α. Παπαδόπουλου, υπήρξαν ουσιαστικές, αλλοίωσαν το τελικό αποτέλεσμα της βαθμολογίας τους και άσκησαν ουσιαστική επίδραση στη λήψη της επίδικης απόφασης κατά τρόπο που να πλήττουν το κύρος της απόφασης της Επιτροπής. Το γεγονός ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων ήταν ένα σημαντικό στοιχείο στη διαμόρφωση της κρίσης της Επιτροπής, γίνεται φανερό από το λεκτικό του πρακτικού της συνεδρίας της, ημερ. 8/9/87, όπου αναφέρθηκε μεταξύ άλλων ότι, "η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιαστικά στοιχεία και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων που είναι δημόσιοι υπάλληλοι".

Λόγος Έφεσης υπ' αρ. 3

Σύμφωνα με τη νομολογία το διοικητικό όργανο δεν είναι υπόχρεο να διορίσει τον υποψήφιο εκείνο που κατέχει το πρόσθετο προσόν εάν κρίνει, αφού αξιολογήσει όλα τα υπόλοιπα στοιχεία, ότι άλλος υποψήφιος είναι καταλληλότερος για διορισμό ή προαγωγή. Η αιτιολογία της απόφασης για παραγνώριση του επιπρόσθετου προσόντος - πλεονεκτήματος ενός υποψηφίου, πρέπει να εμφανίζεται στο πρακτικό της απόφασης και όχι να αφήνεται να συνάγεται.

5

Στην παρούσα υπόθεση η αναφορά της ίδιας της Επιτροπής στο πλεονέκτημα, συνεπικουρούμενη από την καλύτερη απόδοση των ενδιαφερομένων μερών στις συνεντεύξεις και από τη σύσταση του Διευθυντή ήταν επαρκής αιτιολογία για την παραγνώριση του επιπρόσθετου προσόντος των αιτητών.

10

Λόγος Έφεσης υπ' αρ. 4

Το ενδιαφερόμενο μέρος Γεωργιάδης για το οποίο υπήρχε ισχυρισμός για μη κατοχή του πιο πάνω προσόντος, υποστήριξε ότι με βάση απόφαση της Ολομέλειας η Επιτροπή δεν είχε υποχρέωση να διαπιστώσει με περαιτέρω έρευνα την κατοχή ενός προσόντος που αποτελούσε προσόν και στην προηγούμενη θέση που κατείχε ο υποψήφιος και η οποία ουδέποτε προσβλήθηκε.

15

20

Οι αιτητές αντέκρουσαν τον πιο πάνω ισχυρισμό και υποστήριξαν ότι η ακύρωση προαγωγής του Γεωργιάδη σε προηγούμενη απόφαση λόγω του ότι αυτός δεν κατείχε το προσόν της άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας αποτελούσε δεδικασμένο για την παρούσα υπόθεση.

25

Αποφασίστηκε ότι η ακύρωση της προαγωγής του Γεωργιάδη σ' εκείνη την υπόθεση - στην οποία ουδόλως είχε αποφασιστεί ότι αυτός δεν κατείχε το αμφισβητούμενο προσόν - ωφείλετο στην παράλειψη της Επιτροπής να διενεργήσει επαρκή έρευνα για διαπίστωση της κατοχής του προσόντος αυτού από το ενδιαφερόμενο μέρος και δεν αποτελεί δεσμευτικότητα για την παρούσα υπόθεση. Η περίπτωση του ενδιαφερόμενου μέρους Γεωργιάδη καλύπτεται από το τεκμήριο άριστης γνώσης της αγγλικής, το οποίο αποτελούσε απαραίτητο προσόν και στην προηγούμενη θέση Γενικού Προξένου που κατείχε.

30

35

Λόγος Έφεσης υπ' αρ. 5

Η απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις, αποτελεί μια διαδικασία που καθιερώθηκε από την πρακτική και που υποβοηθεί την Επιτροπή στην αξιολόγηση των υποψηφίων, κυρίως από απόψεως αξίας και σε κάποιο βαθμό από απόψεως προσόντων. Η υπέρμετρη βαρύτητα στην απόδοση κατά τις συνεντεύξεις δεν συνιστά αναγκαστικά λόγο ακύρωσης, για το λόγο ότι είναι

40

δυνατό να επιβάλλεται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης.

5 Η απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις έχει αυξημένη βαρύτητα για την πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού και θέσεων υψηλών στην υπαλληλική ιεραρχία, όπου η επιτυχής εκτέλεση των καθηκόντων των προϋποθέτει πρόσωπα που διαθέτουν προσωπικότητα, καθώς και διευθυντικές και διοικητικές ικανότητες.

10 Λαμβάνοντας υπόψη τη διατύπωση της επίδικης απόφασης, το γεγονός ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη, όπως ανέφερε, τους προσωπικούς φακέλους και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων που ήταν όλοι δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και τις συστάσεις του Διευθυντή και το γεγονός ότι η θέση ήταν πρώτου διορισμού και προαγωγής και υψηλή στην υπαλληλική ιεραρχία, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δόθηκε υπέρμετρη βαρύτητα στις συνεντεύξεις.

15 Λόγος 'Εφεσης υπ' αρ. 6

20 Η σημασία των συστάσεων του Προϊσταμένου ενός Τμήματος έχει τονισθεί σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Οι συστάσεις αυτές αποτελούν ένα ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως, προσδιοριστικό και επαυξητικό της αξίας των υποψηφίων, τόσο σημαντικό, ώστε να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση και προσδιορισμός των λόγων για τυχόν απόκλισή τους από την Επιτροπή. Αυτό οφείλεται στη μοναδικότητα της θέσης των Προϊσταμένων των Τμημάτων να εκτιμήσουν τις ανάγκες της υπηρεσίας, καθώς και τις ιδιότητες που απαιτούνται για ανταπόκριση ενός υποψηφίου στις απαιτήσεις μιάς θέσης.

25 Λόγος 'Εφεσης υπ' αρ. 7

30 Από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής και τα στοιχεία των φακέλων της διοίκησης που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο, είναι φανερό πως το ζήτημα αυτό ουδέποτε τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής για γνώση και διερεύνηση.

35 Επειδή σύμφωνα με τη νομολογία, ισχυρισμοί οι οποίοι δεν τίθενται ενώπιον του διοικητικού οργάνου, δεν μπορούν να παρουσιάζονται εκ των υστέρων για αναθεωρητικό έλεγχο, η Επιτροπή δεν είχε νομική υποχρέωση να προβεί σε πειθαρχική έρευνα για πιθανή διάπραξη παραπτώματος από το ενδιαφερόμενο μέρος Μαλιώτη.

Λόγος 'Εφεσης υπ' αρ. 8

40 Όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί η διακριτική εξουσία της Επιτροπής στην πλήρωση θέσεων υψηλών στην υπαλληλική ιεραρχία, παρουσιάζεται διευρυμένη και ήταν εύλογα εφικτή όσον αφορά τα ενδιαφερόμενα μέρη πλην των Α. Παπαδόπουλου και Α. Πιρίση.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή υπ' αρ. 1034/87 απορρίπτεται λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος. Δεν επιδικάζονται έξοδα. Οι προσφυγές υπ' αρ. 1069/87 και 3/88 επιτυγχάνουν μόνο όσον αφορά τις προαγωγές των ενδιαφερομένων μερών Α. Παπαδόπουλου και Α. Πιρίσιη, και η επίδικη πράξη της προαγωγής τους ακυρώνεται. Οι προσφυγές όσον αφορά τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη αποτυγχάνουν και η επίδικη πράξη της προαγωγής τους επικυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

5

Η προσφυγή αρ. 1034/87 απορρίπτεται χωρίς έξοδα. Οι προσφυγές 1069/87 και 3/88 επιτυγχάνουν μερικώς χωρίς έξοδα.

10

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

R v. Menelaou (1982) 3 CLR 419, 428-429·

Τουμάζου ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 4/12/1989·

Paraxenophontos & Others v. R (1982) 3 CLR 1037, 1047·

15

Miliotis v. R (1980) 3 CLR 1341·

Hara Hotels Ltd & Others v. R (1987) 3 CLR 615·

Paraskevoudoulou v. R (1980) 3 CLR 647·

Meletis & Others v. CPA (1986) 3 CLR 418·

Ιωνά κ.α. ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 26/7/1989·

20

Sekkides v. Republic (1988) 1 C.L.R. 2136·

Gorghiou v. R. (1976) 3 C.L.R. 74·

R. v. Roussos (1987) 3 C.L.R. 1217·

Δημοκρατία ν. Στυλιανού κ.α., Α.Ε. 1028, ημερ. 10/7/1990·

Zachariades v. R (1986) 3 CLR 852·

25

R v. Panayiotides (1987) 3 CLR 1081, 1088·

Panayiotou & Another v. R (1968) 3 CLR 639, 642·

Eliadou Duncan v. R (1977) 3 CLR 153, 163·

Stylianou & Another v. R (1980) 3 CLR 776, 787·

Loizidou - Papaphoti v. ESC (1984) 3 CLR 933·

30

Ζαβρός κ.α. ν. Γιαλλουρίδη κ.α. Α.Ε. 868 και 869. Απόφαση ημερ. 13/12/1990·

Γεωργή κ.α. ν. Δημοκρατίας Απόφαση ημερ. 23/12/1989·

Δρουσιώτης κ.α. ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 11/3/1989·

3 Α.Α.Δ. Ιωάννου & άλλοι ν. Δημοκρατίας

- Nisiotis v. R* (1977) 3 CLR 388·
Tourpeki v. R (1973) 3 CLR 592, 603·
Savva v. R (1980) 3 CLR 675·
Skarparis v. R (1978) 3 CLR 106, 115-116·
- 5 *Soteriadou & Others v. R* (1983) 3 CLR 921, 943-944·
Κλεάνθους ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 11/2/1989·
Γεωργίου κ.α. ν. Ε.Ε.Υ. Απόφαση ημερ. 31/7/89·
Ιοαννου v. Republic (1977) 3 CLR 61·
Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ Α.Ε. 745 Απόφαση ημερ. 12/4/1989·
- 10 *Μουρτζής ν. Δημοκρατίας Απόφαση ημερ. 4/7/1989·*
Σταύρου ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 22/5/1989·
Χαρχής ν. Δημοκρατίας Α.Ε. 699 Απόφαση ημερ. 24/1/1989·
Makrides v. R (1978) 3 CLR 750, 760·
Paramichael v. R (1987) 3 CLR 1357·
- 15 *Makrides v. R* (1978) 3 CLR 106, 116·
Δρουσιώτης κ.α. ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 11/3/1989·
Ιωσήφ ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 317·
Δημοκρατία ν. Πογιατζή Απόφαση ημερ. 17/9/1992·
Σιάμπος κ.α. ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 15/5/1992·
- 20 *Ζαβρός ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 26/1/1989·*
Εκτωρίδης ν. Ε.Δ.Υ. Απόφαση ημερ. 15/3/1990·
Λάροκος κ.α. ν. Δημοκρατίας Απόφαση ημερ. 11/4/1989·
Simillis v. R. (1986) 3 CLR 608, 613·
Georghiou & Others v. R (1988) 3 C.L.R. 678·
- 25 *Λάροκος κ.α. ν. Δημοκρατίας Απόφαση ημερ. 17/10/1988.*

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προάχθηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη στη

μόνιμη θέση Πληρεξούσιου Υπουργού (Τακτ. Προϋπ.), Εξωτερική Υπηρεσία της Δημοκρατίας από 15.9.87, αντί των αιτητών.

Α. Παπαφιλίππου, για τον αιτητή στην 1034/87.

Α. Κωνσταντίνου, για τους αιτητές στις 1069/87 και 5
3/88.

Α. Παπασάββας, Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Σ. Γεωργιάδης, για το ενδιαφερόμενο μέρος Γ. Γεωργιά- 10
δη.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με τις προσφυγές αυτές, που συνεκδικάστηκαν γιατί στρέφονται εναντίον της ίδιας διοικητικής πράξης και παρουσιάζουν κοινά σημεία γεγονότων και νόμου, οι αιτητές ζητούν δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' 15
ων η αίτηση, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερ. 23.10.87, με την οποία προάχθηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, 1. Φαίδων Φαίδωνος Βαντέ, 20
2. Γεώργιος Γεωργιάδης, 3. Ανδρέας Πιρίσιης, 4. Κωνσταντίνος Μαλιώτης, 5. Ανδρεστίνος Παπαδόπουλος, 6. Νικόλαος Μακρής, 7. Φοίβος Ανθούλης και 8. Πλάτων Κυριακίδης, στη μόνιμη θέση Πληρεξούσιου Υπουργού (Τακτ. Προϋπ.), Εξωτερική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, από 15.9.87, είναι άκυρη, παράνομη και στερημένη 25
οποιοδήποτε έννομου αποτελέσματος.

Θα αναφερθούμε πρώτα στα κοινά γεγονότα και ακολούθως θα ασχοληθούμε με τα επιμέρους.

Οι θέσεις, που ήταν θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερ. 20.3.87 (Παράρτημα 3) και σε ανταπόκριση 30
υποβλήθηκαν συνολικά 23 αιτήσεις.

Ακολούθησε εξέταση από την Τμηματική Επιτροπή, η

- οποία με έκθεσή της προς την Επιτροπή, σύστησε σαν καταλληλότερους για πλήρωση των θέσεων 17 υποψήφιους, ανάμεσα στους οποίους τα οκτώ ενδιαφερόμενα μέρη και τους αιτητές Ανδρέα Γεωργιάδη και Ιωσήφ Στεφανίδη.
- 5 Αναφορικά με τον αιτητή Χρίστο Ιωάννου, η Τμηματική σημείωσε πως δεν περιλήφθηκε στον κατάλογο, γιατί δεν κατείχε τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, ούτε και τη δεκαετή υπηρεσία στη θέση Συμβούλου, δυνάμει της επιφύλαξης του Κανονισμού 15 των Κανονισμών (Παράρτημα 5).
- 10

- Στη συνεδριάσή της με ημερ. 12.8.87 (Παράρτημα 6), η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής, αποφάσισε να καλέσει σε συνεντεύξεις τους υποψηφίους που συστήθηκαν, στις οποίες να κληθεί να παραστεί
- 15 και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών.

- Όσον αφορά το επιπρόσθετο προσόν του Σχεδίου Υπηρεσίας "καλή γνώσις της Γαλλικής ή μιας άλλης ξένης γλώσσας", η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη ότι είχαν συστηθεί από την Τμηματική όλοι οι υποψήφιοι που διέθεταν τα προσόντα, αποφάσισε να το εξετάσει η ίδια κατά τις συνεντεύξεις.
- 20

- Οι δικηγόροι του αιτητή Χρίστου Ιωάννου, με επιστολή τους ημερ. 7.9.87, ζήτησαν όπως ο αιτητής κληθεί σε συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής. Η Επιτροπή με επιστολή της ημερ. 8.9.87 (Παράρτημα 7 στην ένσταση της υπόθεσης αρ. 1034/87), πληροφόρησε τους δικηγόρους του αιτητή, πως αφού εξέτασε το αίτημα αποφάσισε ότι τούτο δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό, δεδομένου ότι ο αιτητής δεν ικανοποιούσε τις πρόνοιες του Σχεδίου Υπηρεσίας
- 25 της θέσης και επομένως δεν εδύνατο να τη διεκδικήσει.
- 30

- Η Επιτροπή στις συνεδριάσεις της με ημερ. 3.9.87, 4.9.87 και 8.9.87 (Παραρτήματα 7, 8 και 9), στις οποίες ήταν παρών και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών, δέχτηκε σε χωριστές συνεντεύξεις τους υποψηφίους, στους οποίους υποβλήθηκαν ερωτήσεις σε γενικά θέματα και κυρίως σε θέματα που αφορούσαν τα καθή-
- 35

κοντα της θέσης, όπως αυτά περιγράφονταν στο Σχέδιο Υπηρεσίας. Το ζήτημα της κατοχής του πρόσθετου προσόντος από τους υποψήφιους απασχόλησε ειδικά την Επιτροπή. Στους υποψήφιους εκείνους που δήλωσαν γνώση ξένης γλώσσας υποβλήθηκαν από αρμόδιους σχετικές ερωτήσεις για διαπίστωση του επιπέδου της γνώσης που διέθεταν. 5

Ο αιτητής Στεφανίδης κατά τη συνεδρίαση της 3.9.87, δήλωσε ότι ήταν απροετοίμαστος και δεν διεκδικούσε το πρόσθετο προσόν του Σχεδίου Υπηρεσίας. Το ενδιαφερόμενο μέρος Φαίδων Φαίδωνος Βαντέ διαπιστώθηκε πως διέθετε καλή γνώση της Ισπανικής, το ενδιαφερόμενο μέρος Ανδρεστίνος Παπαδόπουλος καλή γνώση της Γερμανικής και καλή γνώση της Ιταλικής, ο αιτητής Ανδρέας Γεωργιάδης πολύ καλή γνώση της Ιταλικής, το ενδιαφερόμενο μέρος Κωνσταντίνος Μαλιώτης καλή γνώση της Γαλλικής, το ενδιαφερόμενο μέρος Ανδρέας Πιρίσιης πολύ καλή γνώση της Γαλλικής και το ενδιαφερόμενο μέρος Πλάτων Κυριακίδης καλή ως πολύ καλή γνώση της Γερμανικής. 10 15 20

Μετά τις εκτιμήσεις του Γενικού Διευθυντή για την απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις, ο ίδιος αποχώρησε από τη συνεδρίαση και η Επιτροπή αξιολόγησε η ίδια την απόδοσή τους, υπό το φως των σχετικών κρίσεων του Γενικού Διευθυντή. 25

Η γενική αξιολόγηση των αιτητών και των ενδιαφερομένων μερών από το Γενικό Διευθυντή και από την Επιτροπή, παρουσίαζε την πιο κάτω εικόνα:

Κρίση Γενικού Διευθυντή	Κρίση Επιτροπής
-------------------------	-----------------

Αιτητές:	30
----------	----

A. Γεωργιάδης: Σχεδόν πολύ καλός Σχεδόν πολύ καλός

I. Στεφανίδης: Σχεδόν πολύ καλός Πολύ καλός

Ενδιαφερόμενα μέρη:

- Φ. Φαίδωνος-Βαντέ: Εξαιρετος Πάρα πολύ καλός
- Γ. Γεωργιάδης: Πάρα πολύ καλός Πάρα πολύ καλός
- 5 Α. Πιρίσιης: Πάρα πολύ καλός (Πρώτος Πάρα πολύ
μεταξύ των πάρα πολύ καλών) καλός
- Κ. Μαλλιιώτης: Πολύ καλός Πολύ καλός
- Α. Παπαδόπουλος: Πάρα πολύ καλός Πάρα πολύ καλός
- Ν. Μακρής: Πάρα πολύ καλός Πάρα πολύ καλός
- Φ. Ανθούλης: Πάρα πολύ καλός Πάρα πολύ καλός
- 10 Π. Κυριακίδης: Πάρα πολύ καλός Πάρα πολύ καλός
(Ο καλύτερος μεταξύ
των πάρα πολύ καλών).

Η Επιτροπή, περαιτέρω, με βάση τα ενώπιόν της στοι-
χεία και λαμβανομένων υπόψη των κρίσεων των ειδικών
15 που εξέτασαν τους υποψηφίους κατά τις συνεντεύξεις,
έκρινε ότι το επιπρόσθετο προσόν του Σχεδίου Υπηρεσίας
της θέσης, διέθεταν οι αιτητές Α. Γεωργιάδης και Ι. Στεφ-
ανίδης και τα ενδιαφερόμενα μέρη Φ. Φαίδωνος-Βαντέ, Α.
Πιρίσιης, Κ. Μαλλιιώτης, Α. Παπαδόπουλος, Ν. Μακρής
20 και Π. Κυριακίδης.

Η Επιτροπή, αφού εξέτασε όλα τα ουσιώδη στοιχεία
από το φάκελο πλήρωσης της θέσης, τους προσωπικούς
φακέλους και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων
25 που ήταν δημόσιοι υπάλληλοι και έλαβε υπόψη τα πορί-
σματα της Τμηματικής και την απόδοση των υποψηφίων
κατά τις συνεντεύξεις, υπό το φως των σχετικών κρίσεων
του Γενικού Διευθυντή, έκρινε ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη
υπερείχαν γενικά των υπολοίπων υποψηφίων και τους
επέλεξε σαν τους πιο κατάλληλους για προαγωγή στη μό-

νιμη θέση Πληρεξούσιου Υπουργού, Εξωτερικές Υπηρεσίες, από 15.9.87.

Η Επιτροπή σημείωσε πως επιλέγοντας τα ενδιαφερόμενα μέρη Ανθούλη και Γεωργιάδη, δεν παρέλειψε να λάβει υπόψη ότι αυτοί δεν διέθεταν το επιπρόσθετο προσόν, ενώ άλλοι υποψήφιοι που δεν επιλέγηκαν, το διέθεταν. Ωστόσο, με βάση το σύνολο των στοιχείων αξιολόγησης, έκρινε ότι οι Ανθούλης και Γεωργιάδης ήταν επικρατέστεροι για προαγωγή.

Προσφυγή Αρ. 1034/87:

Είναι η εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή στην προσφυγή αυτή πως η Επιτροπή, κρίνοντας ότι ο αιτητής δεν εδικαιούτο να διεκδικήσει προαγωγή στη θέση, για το λόγο ότι δεν κατείχε τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, ούτε και τη δεκαετή υπηρεσία στη θέση Συμβούλου, δυνάμει της επιφύλαξης του Καν. 15, ενήργησε υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα και το νόμο. Ο αιτητής, ισχυρίστηκε, διορίστηκε στη θέση Ακόλουθου στην Εξωτερική Υπηρεσία στις 18.5.61, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Ν. 10/60, που ίσχυαν τότε και με βάση την εξαίρεση του άρθρου 8(1) του νόμου αυτού, σύμφωνα με την οποία, οι πρώτοι διορισμοί μπορούσαν να διενεργηθούν χωρίς αυστηρή συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του νόμου, ειδικά όσον αφορά τα προσόντα για διορισμό. Το άρθρο 5(α) του νόμου αυτού, καθόριζε σαν απαιτούμενο προσόν ενός υποψηφίου για διορισμό στην Εξωτερική Υπηρεσία, "Να είναι απόφοιτος οιοδήποτε Πανεπιστημίου ή Βarrister at Law, προτιμήσεως διδομένης εις τους κατόχους Πανεπιστημιακού διπλώματος νομικών, πολιτικών ή οικονομικών επιστημών ή εμπορικών σπουδών". Η προαναφερθείσα εξαίρεση, συνέχισε ο δικηγόρος του αιτητή, διατηρήθηκε σε ισχύ από το Ν. 35/66 και έκτοτε ουδέποτε καταργήθηκε· συνεπώς, ο Καν. 14 της Κ.Δ.Π. 757/68, ημερ. 25.10.68 και ο Καν. 15 της Κ.Δ.Π. 151/80, ημερ. 20.6.80, που τον αντικατέστησε, και οι οποίοι έθεταν φραγμούς στην υπηρεσιακή ανέλιξη των επηρεαζομένων υπαλλήλων μέχρι τη θέση Συμβούλου ή Γενικού Προξένου Α', ήταν

άκυροι, λήφθηκαν καθ' υπέρβαση της νομοθετικής εξουσιοδότησης των περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας Νόμων και πρόσβαλλαν κεκτημένα δικαιώματα των υπαλλήλων.

- 5 Ο δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής, ήγειρε προδικαστική ένσταση ισχυριζόμενος πως ο αιτητής δεν είχε έννομο συμφέρον για καταχώριση προσφυγής, γιατί δεν κατείχε τα απαιτούμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας προσόντα για προαγωγή στη θέση. Περαιτέρω εισηγήθηκε
- 10 πως ο ισχυρισμός για κεκτημένο δικαίωμα προαγωγής, εστερείτο νομικού ή νομολογιακού ερείσματος και η Κ.Δ.Π. 151/80 βρισκόταν μέσα στα πλαίσια των σχετικών εξουσιοδοτικών νόμων.

- Είναι γνωστή νομολογιακή αρχή, πως ο διορισμός στη
- 15 Δημόσια Υπηρεσία ούτε εξασφαλίζει ούτε κατοχυρώνει δικαίωμα για προαγωγή. Τέτοιο δικαίωμα απορρέει αποκλειστικά από τα εκάστοτε εν ισχύϊ Σχέδια Υπηρεσίας και δεν υπάρχει κεκτημένο δικαίωμα για τη μη τροποποίησή τους, όπως δεν υπάρχει και για τη μη τροποποίηση της νο-
- 20 μοθεσίας που διέπει τα αστικά δικαιώματα των πολιτών (Βλ. *R. v. Menelaou* (1982) 3 CLR 419, 428-429 και *Γεώργιος Τουμάζου ν. Ε.Δ.Υ.*, Υπ. Αρ. 342/89, ημερ. 4.12.89, που δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί επίσημα).

- Επίσης αποτελεί πάγια αρχή της νομολογίας, πως η
- 25 δευτερογενής νομοθεσία πρέπει να βρίσκεται μέσα στα πλαίσια του εξουσιοδοτούντος νόμου. Οι νομικές αρχές που διέπουν ερωτήματα αναφερόμενα σε δευτερογενή νομοθεσία, η οποία είναι κατ' ισχυρισμό *ultra vires*, έχουν συνοψιστεί στην απόφαση *Papaxenofontos & Others v. R.*
- 30 (1982) 3 CLR 1037, 1047. Η απάντηση στο ερώτημα κατά πόσον η δευτερογενής νομοθεσία βρίσκεται στα πλαίσια του εξουσιοδοτούντος νόμου, εξαρτάται, ανάλογα με την περίπτωση, από την ερμηνεία του σχετικού εξουσιοδοτικού νόμου (*Miliotis v. R.* (1980) 3 CLR 1341, *Hara Hotels*
- 35 *Ltd & Others v. R.* (1987) 3 CLR 615). Στους σύγχρονους νόμους, επικρατεί η πρακτική παραχώρησης εξουσίας θέσπισης δευτερογενούς νομοθεσίας, στο Υπουργικό Συμ-

βούλιο "για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου", η δε γενική αυτή πρόνοια ακολουθείται από την απαρρίθμηση συγκεκριμένων ειδικών θεμάτων, που δύναται να ρυθμισθούν με τη θέσπιση Κανονισμών "άνευ βλάβης της γενικότητας της ως άνω εξουσιοδότησεως".

5

Η νομοθετική εξουσιοδότηση θέσπισης Κανονισμών για την εφαρμογή των διατάξεων των περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας Νόμων, δόθηκε από το άρθρο 10 του Ν. 10/60, το οποίο αναρριθμήθηκε σε άρθρο 8 από το άρθρο 4 του περί της Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966, Ν. 35/66 και τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 του Ν. 19/80. Το άρθρο αυτό αναφέρει τα εξής:

10

"(8)(1) Το Υπουργικόν Συμβούλιον δύναται να εκδίδη Κανονισμούς, δημοσιευομένους εις την Επίσημον Εφημερίδα της Δημοκρατίας δια την εφαρμογήν των διατάξεων των παρόντος νόμου.

15

(2) Οι εν λόγω Κανονισμοί δύνανται ενδεικτικώς να καθορίζουν, μεταξύ άλλων -

(α) την διάρθρωσιν των διαφόρων Διευθύνσεων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών.

20

(β) (ι) την κατηγορίαν εκάστης θέσεως εν τη Εξωτερική Υπηρεσία·

(ιι) τα απαιτούμενα προσόντα διορισμού ως και τα καθήκοντα και τας αρμοδιότητας εκάστης θέσεως εν τη Εξωτερική Υπηρεσία· και

25

(γ) τους όρους εισδοχής, διορισμού και προαγωγής, ειδικώτερον δε τους όρους διεξαγωγής διαγωνισμών ή άλλων δοκιμασιών, τον απαιτούμενον δι' έκαστον βαθμόν χρόνον υπηρεσίας προς προαγωγήν εις τον αμέσως ανώτερον τοιούτον και τας προϋποθέσεις της κατ' εκλογήν προαγωγής·

30

(δ) την σύστασιν υπηρεσιακών συμβουλίων διά την ποιοτική κρίσιν των λειτουργών της Εξωτερικής Υπηρεσίας·

5 (ε) τον καθορισμόν θεμάτων αδειών των μελών της Εξωτερικής Υπηρεσίας·

(στ) τα της προξενικής διατιμήσεως και εισπρακτέων τελών υπό των προξενικών αρχών διά τας υπ' αυτών παρεχόμενας υπηρεσίας.

10 (3) Κανονισμοί εκδιδόμενοι δυνάμει των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου κατατίθενται εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων. Εάν εντός τριάκοντα ημερών από της τοιαύτης καταθέσεως η Βουλή των Αντιπροσώπων δι' αποφάσεως αυτής δεν τροποποιήση ή ακυρώση τους ούτω κατατεθέντας Κανονισμούς εν όλω ή εν μέρει, τότε ούτοι αμέσως μετά 15 την πάροδον της ως άνω προθεσμίας δημοσιεύονται εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας και τίθενται εν ισχύϊ από της τοιαύτης δημοσιεύσεως. Εν περιπτώσει 20 τροποποιήσεως τούτων εν όλω ή εν μέρει υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων, ούτοι δημοσιεύονται εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας ως ήθελον ούτω τροποποιηθή υπ' αυτής και τίθενται εν ισχύϊ από της τοιαύτης δημοσιεύσεως."

25 Το πιο πάνω άρθρο απαριθμεί ενδεικτικά ορισμένα θέματα τα οποία, δυνάμει της εξουσιοδότησης που παρέχει, μπορούν να καθοριστούν από Κανονισμούς εκδιδόμενους από το Υπουργικό Συμβούλιο. Όπως καθορίστηκε από την παρ. (γ) του εδαφίου (β) του πιο πάνω άρθρου, ένα απ' αυτά ήταν και το θέμα των όρων εισδοχής, διορισμού και 30 προαγωγής στην Εξωτερική Υπηρεσία.

Το άρθρο 8(ι) του βασικού νόμου, το οποίο αναριθμήθηκε σε άρθρο 7(ι) και το οποίο κατ' ισχυρισμό του δικηγόρου του αιτητή παραβιάστηκε από τους Κανονισμούς, αναφέρετο σε εξαιρέσεις από τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά 35 προσόντα διορισμού και όχι προαγωγής.

Η Κ.Δ.Π. 757/68 έθεσε για πρώτη φορά ορισμένους περιορισμούς στη διεκδίκηση ορισμένων θέσεων προαγωγής από υπαλλήλους που είχαν διοριστεί με βάση τις προαναφερθείσες εξαιρέσεις.

Ο Καν. 15 της Κ.Δ.Π. 151/80, ο οποίος αποτελούσε το ισχύον δίκαιο στην υπό κρίση προσφυγή, με την επιφύλαξη που εισήγαγε έδωσε τη δυνατότητα στους εν λόγω υπαλλήλους για διεκδίκηση θέσης Πληρεξουσίου Υπουργού, δεδομένου ότι είχαν συμπληρωμένη δεκαετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Συμβούλου. 5 10

Κανένα πειστικό επιχείρημα δεν έχει τεθεί ενώπιον του Δικαστηρίου, που να θεμελιώνει με οποιοδήποτε τρόπο τον ισχυρισμό ότι ο Κανονισμός, δυνάμει του οποίου είχε αποκλειστεί ο αιτητής από τη διεκδίκηση της θέσης λόγω μη κατοχής των απαιτούμενων προσόντων, ήταν *ultra vires* του νόμου. Αντίθετα, το άρθρο 8 του Νόμου παρείχε στο Υπουργικό Συμβούλιο ειδική ρητή νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με Κανονισμό, ζητημάτων αναφορικά με όρους προαγωγής υπαλλήλων. Η Κ.Δ.Π. 151/80 και ο Καν. 15, βρίσκονταν απόλυτα μέσα στα πλαίσια του εξουσιοδοτούντος νόμου. 15 20

Ένας υπάλληλος για να έχει έννομο συμφέρον να προσβάλει το διορισμό ή την προαγωγή ενός συναδέλφου του στη Δημόσια Υπηρεσία, θα πρέπει ο ίδιος να κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα για κατάληψη της θέσης. (Βλ. *Paraskevoudoulou v. R.* (1980) 3 CLR 647, *Meletis & Others v. CPA* (1986) 3 CLR 418 και *Ιωάννης Ιωνά κ.α. ν. ΕΔΥ*, Υπ. Αρ. 29/87 και 59/87, ημερ. 26.7.89, που δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί επίσημα). 25

Η απόφαση της Επιτροπής ότι ο αιτητής Χρίστος Ιωάννου δεν ικανοποιούσε τις πρόνοιες του Σχεδίου υπηρεσίας της θέσης και επομένως δεν εδύνατο να διεκδικήσει τη θέση, ήταν απόλυτα ορθή και νόμιμη. 30

Κατά συνέπεια η προσφυγή αρ. 1034/87 θα πρέπει να απορριφθεί. 35

Προσφυγές αρ. 1069/87 και 3/88: Ο δικηγόρος των αιτητών στις προσφυγές υπ' αρ. 1069/87 και 3/88, πρόβαλε τους πιο κάτω βασικούς λόγους ακύρωσης των επίδικων προαγωγών:

5 1) Η "τοποθέτηση" του Γενικού Διευθυντή από τον Υπουργό Εξωτερικών με βάση την κανονιστική ρύθμιση του Καν. 4(2) της Κ.Δ.Π. 152/75, ήταν *ultra vires* του Νόμου και αντίθετη προς την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, λόγω ανάμειξης οργάνου της εκτελεστικής

10 εξουσίας σε αρμοδιότητα άλλου, ανεξάρτητου οργάνου διοικητικού χαρακτήρα, της ΕΔΥ.

2) Οι εμπιστευτικές εκθέσεις ορισμένων ενδιαφερομένων μερών συντάχθηκαν κατά τρόπο αντίθετο προς τις πρόνοιες των κανονιστικών διατάξεων της Εγκυκλίου

15 491. Η παρατυπία αυτή υπήρξε ουσιώδης και άσκησε αποφασιστική επίδραση στη λήψη της επίδικης απόφασης, πλήττοντας οριστικά την εγκυρότητά της.

3) Η Επιτροπή παραγνώρισε την κατοχή από τους αιτητές του επιπρόσθετου προσόντος του Σχεδίου υπηρεσίας και δεν αιτιολόγησε καθόλου την απόφαση προαγωγής υποψηφίων που δεν το διέθεταν.

20

4) Το ενδιαφερόμενο μέρος Γεωργιάδης, δεν είχε το τεκμήριο της άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας, που αποτελούσε απαραίτητο προσόν με βάση το Σχέδιο Υπηρεσίας.

25

5) Η Επιτροπή απέδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στις εντυπώσεις κατά τις συνεντεύξεις, τις οποίες μεταχειρίστηκε σαν ένα ξεχωριστό στοιχείο κρίσης, παραγνωρίζοντας τα στοιχεία των φακέλων με βάση τα οποία οι αιτητές ήταν έκδηλα υπέρτεροι.

30

6) Η Επιτροπή βάσισε αποφασιστικά την κρίση της στις συστάσεις του Γενικού Διευθυντή, οι οποίες βρισκόνταν σε αντίθεση με τα στοιχεία των φακέλων.

7) Καμιά έρευνα δεν διεξήχθη για τη διαπίστωση πιθανής διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από το ενδιαφερόμενο μέρος Μαλιώτη, η οποία αν διεξήγεται θα ανέτρεπε την εικόνα για το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος.

8) Η έρευνα που διεξήγαγε η Επιτροπή στηρίχτηκε σε ανεπαρκή και αυθαίρετα δεδομένα, η δε απόφασή της έπασχε από παντελή έλλειψη αιτιολογίας. 5

Το ζήτημα των παρατύπων τροποποιήσεων του προσυπογράφοντος λειτουργού στις εμπιστευτικές εκθέσεις των ενδιαφερομένων μερών Α. Παπαδόπουλου, Α. Πιρίσιη, Φ. Ανθούλη, Ν. Μακρή και Πλ. Κυριακίδη, αποτέλεσε βασικό άξονα της νομικής επιχειρηματολογίας του δικηγόρου των αιτητών. Υποστήριξε την άποψη πως η παράλειψη τήρησης των προνοιών της παραγράφου 9 των Κανονιστικών Διατάξεων, που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή εμπιστευτικών εκθέσεων για δημοσίους υπαλλήλους και η παράλειψη της Επιτροπής να αγνοήσει τις αντικανονικές τροποποιήσεις που έγιναν, κατέστησε την όλη διαδικασία άκυρη, λόγω ουσιώδους παρατυπίας η οποία άσκησε ουσιαστική επίδραση στη λήψη της επίδικης απόφασης. 10 15 20

Όπως έχει επανειλημμένα τονιστεί σε σειρά αποφάσεων της πρόσφατης νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η αντικανονικότητα στη σύνταξη και υποβολή εμπιστευτικών εκθέσεων, δεν συνεπάγεται απαραίτητα ακύρωση της πράξης. Η νομιμότητα της πράξης επηρεάζεται μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η παρατυπία υπήρξε ουσιώδης και άσκησε ουσιαστική επίδραση στην υπηρεσιακή εικόνα του υπαλλήλου και στην τελική απόφαση επιλογής (Βλ. *Andreas Sekkides v. Republic* (1988) 1 C.L.R. 2136. 25 30

Η παρ. 9 των Κανονιστικών Διατάξεων για την ετοιμασία και υποβολή εμπιστευτικών εκθέσεων (Εγκύκλιος 491), της οποίας υπήρξε, σύμφωνα με τον ισχυρισμό, παραβίαση, προνοεί τα ακόλουθα:

"9. Το Μέρος V του τύπου Β δέον όπως συμπληρού- 35

5 ται υπό του Προσυπογράφοντος Λειτουργού κατόπιν
προσεκτικής μελέτης των επί μέρους βαθμολογιών του
Αξιολογούντος Λειτουργού. Εάν ο προσυπογράφων
λειτουργός διαφωνεί ως προς οιαδήποτε των επί μέ-
10 ρους βαθμολογιών του Αξιολογούντος Λειτουργού, συ-
ζητεί το θέμα μετ' αυτού και, εάν η διαφωνία εξακολου-
θεί να υφίσταται, δίδει την ιδιικήν του αξιολόγησιν δι'
ερυθράς μελάνης και μονογραφεί ταύτην, αιτιολογών
10 την ιδιικήν του αξιολόγησιν εις την στήλην των παρατη-
ρήσεων."

Ο δικηγόρος των αιτητών ισχυρίστηκε, πως οι παρατυ-
πίες αφορούσαν κυρίως βελτιώσεις της αξιολόγησης ορι-
σμένων ενδιαφερομένων μερών, με συνέπεια να εμφανίζο-
νται ισότιμοι με τους αιτητές, ενώ εάν αγνοούντο θα
15 εμφανίζονταν οι αιτητές καταφανώς υπέρτεροι σε αξία
των ενδιαφερομένων μερών.

Αναφορικά με το ενδιαφερόμενο μέρος Ανδρέα Πιρί-
σιη, προβλήθηκε ο ισχυρισμός πως εάν αγνοούντο από την
Επιτροπή οι παράνομες βελτιώσεις της βαθμολογίας του
20 στις εμπιστευτικές εκθέσεις των ετών 1983, 1982 και 1981,
η εικόνα που θα παρουσίαζε το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος
κατά τα έτη αυτά, θα ήταν "Λίαν Καλός" και όχι "Εξαιρέ-
τος".

Κατά τα έτη 1979, 1980, 1984, 1985 και 1986, το ενδια-
25 φερόμενο μέρος Ανδρέας Πιρίσιης, ε χαρακτηρίζετο "Εξαι-
ρετος". Όμως η επέμβαση του προσυπογράφοντα λειτουρ-
γού στις εμπιστευτικές εκθέσεις των ετών 1981, 1982, 1983
υπήρξε καθοριστικής σημασίας για την αξιολόγηση της
30 υπηρεσιακής του επίδοσης, για το λόγο ότι και στις τρεις
περιπτώσεις υπήρξε αναβάθμιση της τελικής αξιολόγησης
του από "Λίαν Καλός" σε "Εξαιρέτος", χωρίς να τηρηθούν
οι πρόνοιες της παρ. 9 της Εγκυκλίου, χρήση ερυθράς με-
35 λάνης, συνεννόηση και συζήτηση με τον αξιολογούντα λει-
τουργο και αιτιολόγηση της αξιολόγησης του προσυπο-
γράφοντα στην στήλη των παρατηρήσεων· η σημείωση στο
Μέρος V της εμπιστευτικής έκθεσης του 1982 από τον
προσυπογράφωντα, δεν θεωρούμε ότι θα μπορούσε με

οποιοδήποτε τρόπο ν' αποτελέσει νόμιμη αιτιολόγηση. Οι τρεις αυτές εκθέσεις ήταν εκθέσεις πρόσφατων ετών, οι οποίες εύλογα θα είχαν ληφθεί υπόψη από την Επιτροπή για την αξιολόγησή της.

5
 Στην περίπτωση του ενδιαφερόμενου μέρους Φοίβου Ανθούλη, ο προσυπογράφων λειτουργός βελτίωσε τις βαθμολογίες σε δυο επί μέρους παραγράφους της εμπιστευτικής έκθεσης του 1982 από "Λίαν Καλός" σε "Εξαιρετος", χωρίς συνεννόηση με τον αξιολογούντα και χωρίς αιτιολόγηση της κρίσης του. Όμως, στην περίπτωση αυτή, η 10
 παρατυπία υπήρξε επουσιώδης, για το λόγο ότι η γενική αξιολόγηση δεν μεταβλήθηκε, αλλά παρέμεινε "Εξαιρετος". Κατά τα άλλα έτη από το 1979 μέχρι το 1986, το ενδιαφερόμενο μέρος Ανθούλης ερακατηριζετο "Εξαιρετος". 15

Στην εμπιστευτική έκθεση του 1983, ο προσυπογράφων λειτουργός μετέτρεψε βαθμολογίες από "Μέτριος", σε βαθμολογίες "Εξαιρετος", χωρίς να φαίνεται ότι είχε προηγουμένως συνεννοηθεί με τον αξιολογούντα λειτουργό. 20
 Μετά τις παράνομες τροποποιήσεις, το ενδιαφερόμενο μέρος παρουσιαζόταν "Εξαιρετος". Οι τροποποιήσεις έπληξαν το κύρος της εμπιστευτικής έκθεσης του 1983.

Το ενδιαφερόμενο μέρος Ανδρεστίνος Παπαδόπουλος το έτος 1979 ερακατηριζετο "Εξαιρετος", ενώ κατά τα έτη 25
 1980, 1981, 1982, 1983 και 1984, "Λίαν Καλός". Κατά τα έτη 1985 και 1986 ερακατηριζετο "Εξαιρετος". Κατά τα έτη 1982, 1983 και 1984, έγιναν βελτιώσεις στην αξιολόγησή του, κατά παράβαση των προνοιών της παρ. 9 της Εγκυκλίου. Η παράβαση αυτή υπήρξε καθοριστικής σημασίας για τις εμπιστευτικές εκθέσεις αυτές, γιατί μετέτρεψε 30
 και κατά τα τρία αυτά έτη την γενική του αξιολόγηση από "Λίαν Καλός" σε "Εξαιρετος", επρόκειτο δε για εμπιστευτικές εκθέσεις τελευταίων ετών, οι οποίες εύλογα θα επηρέασαν την κρίση της Επιτροπής.

Υπήρξε ο ισχυρισμός ότι η εμπιστευτική έκθεση του ενδιαφερόμενου μέρους Νικόλαου Μακρή για το έτος 1979 35

- έπασχε, γιατί ο προσυπογράφων λειτουργός μετέτρεψε αντικανονικά τη βαθμολογία του από "Λίαν Καλός" σε "Εξαιρετός". Η εισήγηση αυτή δεν μπορεί να επιτύχει για το λόγο ότι η αντικανονική τροποποίηση ανάγεται σε απομακρυσμένο παρελθόν και σύμφωνα με τη νομολογία, οι πιο πρόσφατες εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων έχουν τη μεγαλύτερη βαρύτητα, γιατί είναι πιο ενδεικτικές της εξέλιξής τους (βλ. *Odysseas Georghiou v. R.* (1976) 3 CLR 74, 82 και *R. v. Roussos* (1987) 3 CLR 1217, 1224).
- 10 Κατά τα έτη 1979-1986, το ενδιαφερόμενο μέρος Μακρής χαρακτηριζέτο "Εξαιρετός".

- Όσον αφορά την περίπτωση της εμπιστευτικής έκθεσης του ενδιαφερόμενου μέρους Πλάτωνα Κυριακίδη για το έτος 1985, ο προσυπογράφων λειτουργός βελτίωσε αντικανονικά το χαρακτηρισμό 8. Όμως, η γενική εκτίμηση για το έτος αυτό, με ή χωρίς την τροποποίηση, παρέμεινε "Εξαιρετός". Κατά τα έτη 1979-1986 εξαρχαριζέτο "Εξαιρετός".

- Ο Καν. 5 των Κανονιστικών Διατάξεων για την ετοιμασία και υποβολή εμπιστευτικών εκθέσεων, προβλέπει τα ακόλουθα:

- "5. Το Μέρος ΙΑ του τύπου 'Β' συμπληρούται υπό του αξιολογουμένου υπαλλήλου, τα δε Μέρη ΙΒ και ΙΙ-ΙV συμπληρούνται υπό του Αξιολογούντος Λειτουργού υπό τον οποίον υπηρέτησεν ο αξιολογούμενος υπάλληλος διά περίοδον ουχί βραχυτέραν των εξ μηνών διαρκούντος του έτους εις το οποίον αναφέρεται η έκθεσις. Εάν ο υπάλληλος υπηρέτησεν υπό τον Αξιολογούντα Λειτουργόν περίοδον βραχυτέραν των εξ μηνών, ο Αξιολογών Λειτουργός δέον όπως μεριμνήσῃ ώστε τα ρηθέντα Μέρη του σχετικού τύπου συμπληρωθούεν εν συνεννοήσει μετά του λειτουργού ή των Λειτουργών υπό τους οποίους ο αξιολογούμενος υπάλληλος υπηρέτησε κατά το υπόλοιπον της περιόδου του έτους εις το οποίον αναφέρεται η έκθεσις, το γεγονός δε τούτο δέον να αναφέρεται εις την εν τη εκθέσει περιεχομένην πιστοποίησιν."

Ο αξιολογών λειτουργός του ενδιαφερόμενου μέρους Πλάτωνα Κυριακίδη, στην εμπιστευτική του έκθεση για το έτος 1982, Μέρος IV Α, παρ. 3, ανέφερε ότι κατά τους δυο μήνες που γνώριζε τον κ. Κυριακίδη αυτός υπήρξε ένας 5
εξαιρετος υπάλληλος. Καμιά αναφορά δεν έγινε στην έκθεση και καμιά πιστοποίηση σχετικά με οποιαδήποτε συνεννόηση ή επαφή που είχε ο αξιολογών λειτουργός με το λειτουργό που είχε άμεση εποπτεία του ενδιαφερόμενου μέρους κατά την υπόλοιπη περίοδο του έτους. Παρόλα αυτά ο αξιολογών λειτουργός αξιολόγησε το ενδιαφερόμενο 10
μέρος ως "Εξαιρετο" για το σύνολο του χρόνου. Η παρατυπία και η παράβαση του Κανονισμού 5 υπήρξε, κατά τη γνώμη μας, ουσιώδης και η εμπιστευτική έκθεση του 1982 κατέστη άκυρη.

Ο αιτητής Ανδρέας Γεωργιάδης είχε βαθμολογία 15
"Εξαιρετος" καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, εκτός από το έτος 1982, όπου στην εμπιστευτική του έκθεση που τον χαρακτήριζε "Εξαιρετο" είχε σημειωθεί παρατυπία, η οποία εάν δεν ελαμβάνετο υπόψη θα τον παρουσίαζε "Λίαν Καλό", δεδομένου ότι στην έκθεση αυτή η 20
παράγραφος 10, δεν εφαρμόστηκε.

Ο αιτητής Στεφανίδης, στην εμπιστευτική έκθεση του 1979 εχαρακτηριζέτο "Καλός", ενώ στις εμπιστευτικές του εκθέσεις των ετών 1981, 1982 και 1983, "Εξαιρετος" και 25
στην εμπιστευτική έκθεση του 1980 "Λίαν Καλός". Ο αιτητής Στεφανίδης, από το 1984 και εντεύθεν δεν είχε εμπιστευτικές εκθέσεις, λόγω της απόσπασής του στον ΟΗΕ.

Εάν η Επιτροπή αποφάσιζε να μη λάβει υπόψη της τις αντικανονικές τροποποιήσεις στις εμπιστευτικές εκθέσεις του ενδιαφερόμενου μέρους Πιρίση για τα έτη 1981, 1982, 30
1983 και του ενδιαφερόμενου μέρους Παπαδόπουλου για τα έτη 1982, 1983 και 1984, η εικόνα την οποία θα παρουσίαζαν τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τα έτη αυτά θα ήταν "Λίαν Καλός" και όχι "Εξαιρετος". Η εικόνα την οποία θα 35
παρουσίαζαν τα ενδιαφερόμενα αυτά μέρη σε σύγκριση με τους αιτητές, αγνοουμένων των παράνομων τροποποιήσεων, εμετατρέπετο άρδην, ακόμη περισσότερο γιατί η αξιο-

λόγηση του ενδιαφερόμενου μέρους Παπαδόπουλου για τα έτη 1980 και 1981 ήταν "Λίαν Καλός", ενώ αυτή του αιτητή Γεωργιάδη ήταν "Εξαιρετος" κατά τα ίδια έτη. Παρενθετικά αναφέρουμε στο σημείο αυτό, ότι η απουσία αξιολόγησης του αιτητή Στεφανίδη από το 1984 και εντεύθεν, καθιστούσε τη σημασία των εμπιστευτικών εκθέσεων των ετών 1980-1983 ακόμη μεγαλύτερη.

Όσον αφορά την αντικανονικά συνταχθείσα έκθεση του Φ. Ανθούλη του έτους 1983, θα ήταν δύσκολο να προσδιοριστεί η αξιολόγηση που θα είχε, χωρίς την τροποποίηση που τη μετέτρεψε σε "Εξαιρετος", λόγω του τρόπου αξιολόγησης του αξιολογούντος λειτουργού. Δεδομένου όμως ότι αυτό αφορούσε την αξιολόγηση ενός μόνον έτους και δεδομένου ότι και οι δυο αιτητές είχαν σε ένα έτος βαθμολογία "Λίαν Καλός", θεωρώ ότι η παρατυπία δεν είχε ασκήσει ουσιαστική επίδραση στην υπηρεσιακή εικόνα του υποψηφίου αυτού.

Παρά το γεγονός ότι η παρατυπία στην εμπιστευτική έκθεση του ενδιαφερόμενου μέρους Κυριακίδη για το έτος 1982, χαρακτηρίστηκε πιο πάνω σαν ουσιώδης, δεν αφορούσε αλλοίωση της γενικής αξιολόγησης, αλλά απλή παράβαση του Κανονισμού 5 της Εγκυκλίου, η οποία και χωρίς την παράβαση αυτή, θα ήταν άγνωστο ποιά αξία θα αντιπροσώπευε. Δεδομένου όμως ότι ο υποψήφιος αξιολογείτο ως "Εξαιρετος" από το 1979 μέχρι το 1986, κρίνουμε πως η παρατυπία δεν επηρέασε τη συνολική εικόνα για την αξία του.

Συμπερασματικά, οι παρατυπίες στις εμπιστευτικές εκθέσεις των ενδιαφερομένων μερών Πλ. Κυριακίδη, Φ. Ανθούλη και Ν. Μακρή, δεν μετέτρεψαν την συνολική εικόνα για τους υποψηφίους αυτούς και δεν επηρέασαν την εγκυρότητα της απόφασης της Επιτροπής. Οι παρατυπίες όμως στις εμπιστευτικές εκθέσεις των ενδιαφερομένων μερών Α. Πιρίσιη και Α. Παπαδόπουλου, υπήρξαν ουσιώδεις, αλλοίωσαν το τελικό αποτέλεσμα της βαθμολογίας τους και άσκησαν ουσιαστική επίδραση στη λήψη της επίδικης απόφασης, κατά τρόπο που να πλήττουν το κύρος

της απόφασης της Επιτροπής. Το γεγονός ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων ήταν ένα σημαντικό στοιχείο στη διαμόρφωση της κρίσης της Επιτροπής, γίνεται φανερό από το λεκτικό του πρακτικού της συνεδρίας της, ημερ. 8.9.87, όπου αναφέρθηκε μεταξύ άλλων ότι, "Η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιώδη στοιχεία και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων που είναι δημόσιοι υπάλληλοι". 5

Κατά συνέπεια, το μέρος της απόφασης της Επιτροπής, που αφορούσε την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών Πιρίσιη και Παπαδόπουλου, λόγω των ουσιωδών παρατυπιών στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις που λήφθηκαν υπόψη, θα πρέπει να ακυρωθεί. 10

Αποτέλεσε βασική εισήγηση του δικηγόρου των αιτητών, πως ενώ οι αιτητές που κατείχαν το επιπρόσθετο προσόν του Σχεδίου Υπηρεσίας δεν προάχθηκαν, ενώ προάχθηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη Ανθούλης και Γεωργιάδης που δεν το κατείχαν, χωρίς να δοθεί από την Επιτροπή οποιαδήποτε αιτιολογία για την παραγνώρισή τους. Περαιτέρω, ο δικηγόρος του αιτητή εισηγήθηκε πως η απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις αποτέλεσε ένα ξεχωριστό στοιχείο κρίσεως και αποφασιστικό παράγοντα επιλογής από την Επιτροπή, η οποία παραγνώρισε τα στοιχεία των φακέλων, με βάση τα οποία οι αιτητές ήταν έκδηλα υπέρτεροι. 15
20
25

Η απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις, αποτελεί μια διαδικασία που καθιερώθηκε από την πρακτική και που υποβοηθεί την Επιτροπή στην αξιολόγηση των υποψηφίων, κυρίως από απόψεως αξίας και σε κάποιον βαθμό από απόψεως προσόντων (Βλ. *Zachariades v. R.* (1986) 3 CLR 852). Άνκαι έχουν επανειλημμένα ακυρωθεί διορισμοί ή προαγωγές για το λόγο ότι δόθηκε υπέρμετρη βαρύτητα στην απόδοση κατά τις συνεντεύξεις, το γεγονός αυτό δεν συνιστά αναγκαστικά λόγο ακύρωσης, για το λόγο ότι είναι δυνατό να επιβάλλεται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης (βλ., *R. v. Panayiotides* (1987) 3 CLR 1081, 1088). 30
35

- Η απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις έχει αυξημένη βαρύτητα όταν πρόκειται για πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού και θέσεων υψηλών στην υπαλληλική ιεραρχία, όπου η επιτυχής εκτέλεση των καθηκόντων των
- 5 προϋποθέτει πρόσωπα που διαθέτουν προσωπικότητα, καθώς και διευθυντικές και διοικητικές ικανότητες (βλ. *Papayiotou & Another v. R.* (1968) 3 CLR 639, 642, *Eliadou Duncan v. R.* (1977) 3 CLR 153, 163, *Stylianou & Another v. R.* (1980) 3 CLR 776, 787, *Loizidou-Papaphoti v. ESC*
- 10 (1984) 3 CLR 933, 941 και *Νίκος Ζαβρός κ.α. ν. Ε.Δ.Υ.*, Υπ. Αρ. 733/85 κ.λ.π., ημερ. 31.7.89, *Δημοκρατία κ.α. ν. Ανδρέα Γιαλλουρίδη κ.α.*, Α.Ε. 868 και 869, ημερ. 13.12.90, *Γεώργιος Γεωργή κ.α. ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 412/87 κλπ., ημερ. 23.12.89, που δεν έχουν ακόμη δημοσιευτεί
- 15 ευτεί επίσημα).

- Η εκτίμηση του Διευθυντή του Τμήματος για την απόδοση των υποψηφίων, δεν αποτελεί παράγοντα επιλογής, αλλά παράγοντα για τη μόρφωση κρίσης της Επιτροπής για την απόδοση των υποψηφίων (βλ. *Μάριος Δρουσιώτης κ.α. ν. Ε.Δ.Υ.*, Υπ. Αρ. 701/86 και 715/86, ημερ. 11.3.89). Η απόδοση των υποψηφίων κατά την κρίση του Διευθυντή και κατά την κρίση της Επιτροπής, προαναφέρθηκε αναλυτικά.
- 20

- Σύμφωνα με την κρατούσα νομολογία, το διοικητικό
- 25 όργανο δεν είναι υπόχρεο να διορίσει τον υποψήφιο εκείνο που κατέχει το πρόσθετο προσόν εάν κρίνει, αφού αξιολογήσει όλα τα υπόλοιπα στοιχεία, ότι άλλος υποψήφιος είναι καταλληλότερος για διορισμό ή προαγωγή. Η αιτιολογία της απόφασης για παραγνώριση του επιπρό-
- 30 σθετου προσόντος- πλεονεκτήματος ενός υποψηφίου, πρέπει να εμφανίζεται στο πρακτικό της απόφασης και όχι να αφήνεται να συνάγεται (βλ. *Tourpeki v. R.* (1973) 3 CLR 592, 603, *Nisiotis v. R.* (1977) 3 CLR 388, *Savva v. R.* (1980) 3 CLR 675, *Skarparis v. R.* (1978) 3 CLR 106, 115-
- 35 116, *Soteriadou & Others v. R.* (1983) 3 CLR 921, 943-944 και *Σάββας Κλεάνθους ν. ΕΔΥ*, Υπ. Αρ. 386/86, ημερ. 11.2.89 και *Ανδρέας Γεωργίου κ.α. ν. ΕΕΥ*, Υπ. Αρ. 213/84 κλπ., ημερ. 31.7.89, που δεν έχουν ακόμη δημοσιευτεί

επίσημα).

Στην κρινόμενη υπόθεση δεν υπάρχει αμφιβολία πως η Επιτροπή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι οι αιτητές διέθεταν το επιπρόσθετο προσόν της καλής γνώσης της Γαλλικής ή μιας άλλης ξένης γλώσσας, εφόσον σημείωσε πως επιλέγοντας τους Ανθούλη και Γεωργιάδη, δεν παρέλειψε να λάβει υπόψη πως αυτοί δεν διέθεταν το επιπρόσθετο προσόν, ενώ άλλοι υποψήφιοι που δεν επιλέγησαν, το διέθεταν. Η αιτιολογία που έδωσε ήταν, πως με βάση το σύνολο των στοιχείων αξιολόγησης, οι Ανθούλης και Γεωργιάδης ήταν επικρατέστεροι για προαγωγή.

Οι αιτητές και τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούσαν στην Εξωτερική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Τα ενδιαφερόμενα μέρη Βαντέ, Μαλιώτης, Γ. Γεωργιάδης και Π. Κυριακίδης, είχαν εξαιρετη βαθμολογία σε όλες τις εμπιστευτικές εκθέσεις των ετών 1979-1986, το ενδιαφερόμενο μέρος Μακρής σε όλες τις εμπιστευτικές του εκθέσεις από το 1980 μέχρι το 1986 και το ενδιαφερόμενο μέρος Ανθούλης ήταν επίσης "Εξαιρετος" σε όλα τα έτη πλην του 1983. Ο αιτητής Α. Γεωργιάδης αξιολογείτο ως "Εξαιρετος" για όλα τα έτη πλην του 1982, ο δε αιτητής Στεφανίδης ήταν "Εξαιρετος" από το 1981 μέχρι το 1983. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν σημαντική αρχαιότητα έναντι του αιτητή Στεφανίδη.

Αναμφίβολα τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν αποδόσει καλύτερα στις συνεντεύξεις από τους αιτητές και είχαν υπέρ τους τη σύσταση του Γενικού Διευθυντή, ο οποίος σημείωσε πως έλαβε υπόψη του όλα τα στοιχεία που αφορούσαν τους υποψηφίους, τα προσόντα τους και το πλεονέκτημα που διέθεταν μερικοί.

Η σημασία των συστάσεων του προϊσταμένου ενός Τμήματος έχει τονιστεί σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Οι συστάσεις αυτές αποτελούν ένα ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως, προσδιοριστικό και επαυξητικό της αξίας των υποψηφίων, τόσο σημαντικό, ώστε να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση και προσδιορισμός των

- λόγων για τυχόν απόκλιση απ' αυτές από την Επιτροπή. Κι' αυτό γιατί οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων βρίσκονται σε μοναδική θέση να εκτιμήσουν τις ανάγκες της υπηρεσίας, καθώς και τις ιδιότητες που απαιτούνται ώστε ν' ανταποκριθεί ένας υποψήφιος στις απαιτήσεις μιας θέσης
- 5 (Βλ. *Ιοαννου ν. Republic* (1977) 3 CLR 61, *Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ*, Α.Ε. 745, ημερ. 12.4.89, *Μάριος Μουρτζής ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 955/88, ημερ. 4.7.89, *Έλενα Σταύρου ν. ΕΔΥ*, Υπ. Αρ. 104/87, ημερ. 22.5.89, *Χαρής ν. Δημοκρατίας*, Α.Ε. Αρ.699, ημερ. 24.1.89).

- Λαμβάνοντας υπόψη τη διατύπωση της επίδικης απόφασης, το γεγονός ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη, όπως ανέφερε, τους προσωπικούς φακέλους και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων που ήταν όλοι δημόσιοι
- 15 υπάλληλοι, καθώς και τις συστάσεις του Διευθυντή, το γεγονός ότι η θέση ήταν πρώτου διορισμού και προαγωγής και ψηλή στην υπαλληλική ιεραρχία, δεν έχουμε πεισθεί πως δόθηκε υπέρμετρη βαρύτητα στις συνεντεύξεις.

- Η αναφορά της ίδιας της Επιτροπής στο πλεονέκτημα, 20 συνεπικουρούμενη από την καλύτερη απόδοση των ενδιαφερομένων μερών στις συνεντεύξεις και από τη σύσταση του Διευθυντή ήταν, κατά την άποψή μας, επαρκής αιτιολογία για την παραγνώριση του επιπρόσθετου προσόντος των αιτητών (Βλ. *Paramichael v. R.* (1987) 3 CLR 1357, 25 *Makrides v. R.* (1978) 3 CLR 750, 760, *Makrides v. R.* (1978) 3 CLR 106, 116 και *Μάριος Δρουσιώτης κ.α. ν. ΕΔΥ*, Υπ. Αρ. 701/86 και 715/86, ημερ. 11.3.89, που δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί επίσημα).

- Κατά συνέπεια, οι πιο πάνω ισχυρισμοί των αιτητών 30 απορρίπτονται.

- Το επόμενο νομικό ζήτημα αφορούσε το απαιτούμενο προσόν της παρ. 3(α)(ι) του Σχεδίου Υπηρεσίας, της άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας. Ο δικηγόρος των αιτητών δέχτηκε στο στάδιο των διευκρινίσεων πως όλα τα 35 ενδιαφερόμενα μέρη είχαν το τεκμήριο άριστης γνώσης της αγγλικής, εκτός από το ενδιαφερόμενο μέρος Γεωργιά-

δη. Ο δικηγόρος του ενδιαφερόμενου μέρους, κατόπιν άδειας του Δικαστηρίου, καταχώρισε ένορκη δήλωση, με την οποία ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών κατά τον ουσιώδη χρόνο κ. Μαυροομάτης, επιβεβαίωσε πως κατά τις συνεντεύξεις ενώπιον της Επιτροπής, είχε υποβάλει κατάλληλες ερωτήσεις στην αγγλική γλώσσα, με τις οποίες εξακριβώθηκε άριστη γνώση της από τον ενδιαφερόμενο Γεωργιάδη.

5

Αναφερόμενος στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας, Χρυστάλλα Χ"Γιάννη Ιωσήφ ν. Δημοκρατίας, (1991) 3 Α.Α.Δ. 317, ο δικηγόρος των αιτητών υπέβαλε πως η άριστη γνώση μιας ξένης γλώσσας περιλαμβάνει άριστη κατοχή τόσο του προφορικού όσο και του γραπτού της λόγου και η γνώση του γραπτού λόγου στην υπό εξέταση περίπτωση δεν διερευνήθηκε από την Επιτροπή.

10

15

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση αντέκρουσε το πιο πάνω επιχείρημα και υπέβαλε πως η περίπτωση του ενδιαφερόμενου μέρους Γεωργιάδη εκαλύπτετο από την απόφαση της Ολομέλειας στην Α.Ε. Αρ. 1490, Δημοκρατία ν. Πάμπου Πογιατζή, ημερ. 17.9.92, στην οποία είχε αποφασιστεί πως δεν υφίστατο υποχρέωση εκ μέρους της Επιτροπής να διαπιστώσει με περαιτέρω έρευνα την κατοχή ενός προσόντος που αποτελούσε προσόν και στην προηγούμενη θέση που κατείχε ο υποψήφιος και η οποία ουδέποτε προσβλήθηκε.

20

25

Ο δικηγόρος των αιτητών, αντικρούοντας τα πιο πάνω, υπέβαλε πως η απόφαση Δημοκρατίας ν. Πάμπου Πογιατζή (ανωτέρω), δεν είχε εφαρμογή στην παρούσα υπόθεση, λόγω του δεδικασμένου που είχε δημιουργήσει η απόφαση Αλέκος Σιάμπος κ.α. ν. ΕΔΥ, Υπ. Αρ. 22/91, κλπ., ημερ. 15.5.92, αναφορικά με το ζήτημα κατοχής της άριστης γνώσης της αγγλικής από το ενδιαφερόμενο μέρος Γεωργιάδη. Στην πιο πάνω απόφαση, υπέβαλε ο δικηγόρος των αιτητών, το πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάνθηκε πως το ενδιαφερόμενο μέρος Γεωργιάδης δεν είχε το προσόν της άριστης γνώσης της αγγλικής, η οποία αποτελούσε και πάλι απαιτούμενο προσόν για τη θέση πρέσβη,

30

35

- στην οποία είχε προαχθεί· η προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους Γεωργιάδη ακυρώθηκε για το λόγο αυτό από το Δικαστήριο, η έφεση εναντίον της απόφασης αποσύρθηκε και το εύρημα του Δικαστηρίου αποτέλεσε δεδικασμένο για την παρούσα υπόθεση.

- 5 Η πιο πάνω εισήγηση του δικηγόρου των αιτητών δεν μπορεί να ευσταθήσει. Στην εν λόγω απόφαση ουδόλως είχε αποφασιστεί ότι το ενδιαφερόμενο μέρος Γεωργιάδης δεν κατείχε το αμφισβητούμενο προσόν. Εκείνο που αποφασίστηκε ήταν ότι η καθ' ης η αίτηση Επιτροπή δεν είχε διενεργήσει επαρκή έρευνα για να διαπιστώσει την κατοχή του από το ενδιαφερόμενο μέρος. Καμιά επομένως δεσμευτικότητα δεν δημιουργήθηκε αναφορικά με το ίδιο το προσόν και το ενδιαφερόμενο μέρος Γεωργιάδης καλύπτεται εν προκειμένω από το τεκμήριο άριστης γνώσης της αγγλικής, το οποίο αποτελούσε απαραίτητο προσόν και στην προηγούμενη θέση Γενικού Προξένου Α' που κατείχε (Βλ., απόφαση πλειοψηφίας στην απόφαση της Ολομέλειας *Δημοκρατία ν. Πάμπου Πογιατζή* (ανωτέρω)).
- 10
- 15
- 20 Επίσης, ο δικηγόρος των αιτητών εισηγήθηκε πως κατά τον ουσιώδη χρόνο στην παρούσα προσφυγή, το ενδιαφερόμενο μέρος Μαλιώτης πιθανό να είχε διαπράξει πειθαρχικό αδίκημα, κατέθεσε δε σχετική επιστολή του τότε Υπουργού Εξωτερικών (βλ. Επισύναψη 5 στη γραπτή
- 25 του αγόρευση), με την οποία είχε διοριστεί ερευνών λειτουργός για να διεξαγάγει τη σχετική έρευνα με σκοπό τη διακρίβωση της διάπραξης του. Η εισήγηση του δικηγόρου των αιτητών ήταν ότι η Επιτροπή είχε υποχρέωση να διερευνήσει κατά πόσον διεξήχθη η έρευνα και εάν διεξήχθη
- 30 ποιο υπήρξε το πόρισμα της αρμόδιας αρχής.

- Είναι όμως παραδεκτό από τον δικηγόρο των αιτητών, πως η Επιτροπή δεν είχε ενώπιόν της οποιαδήποτε στοιχεία σχετικά με το θέμα, δεν γνώριζε το αποτέλεσμα της έρευνας, εάν διεξήχθη, ούτε και εάν υπήρξε πόρισμα εκ μέ-
- 35 ρους της αρμόδιας αρχής. Από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής και από τα στοιχεία των φακέλων της διοίκησης που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο,

είναι φανερό πως το ζήτημα αυτό ουδέποτε τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής προς γνώση και διερεύνηση.

Όπως έχει νομολογηθεί, ισχυρισμοί οι οποίοι δεν τίθενται ενώπιον του διοικητικού οργάνου, δεν μπορούν να παρουσιάζονται εκ των υστέρων για αναθεωρητικό έλεγχο. Ο δικαστικός έλεγχος μιας διοικητικής πράξης γίνεται πάντοτε με βάση τα δεδομένα που είχε το διοικητικό όργανο ενώπιον του κατά τη λήψη της απόφασης (Βλ. *Νίκος Ζαβρός ν. ΕΔΥ*, Υπ. Αρ. 779/87, ημερ. 26.1.89 και *Φειδίας Εκτωρίδης ν. ΕΔΥ*, Α.Ε. Αρ. 689, ημερ. 15.3.90).

Είναι ακόμα η θέση του δικηγόρου των αιτητών, πως ο Καν. 4(2) της ΚΔΠ 152/75, με τον οποίο εδίδετο εξουσία στον Υπουργό Εξωτερικών να τοποθετεί το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου για όση χρονική περίοδο ήθελε ορίσει, ήταν *ultra vires* του νόμου και αντίκειται προς την αρχή περί διάκρισης των εξουσιών. Δυνάμει του άρθρου 5(4) των Νόμων (Ν. 35/66 και 49/69), η αρμοδιότητα για διορισμό Γενικού Διευθυντή ανήκε αποκλειστικά στην ΕΔΥ και το άρθρο 10 του νόμου, το οποίο αναρριθμίστηκε σε άρθρο 8, δεν έδωσε καμιά εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο για έκδοση Κανονισμών που να ρυθμίζουν το ζήτημα του διορισμού του Γενικού Διευθυντή. Οι εξαιρέσεις των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 5, που προνοούσαν για διορισμό και τοποθέτηση αρχηγών διπλωματικών αποστολών από το Υπουργικό Συμβούλιο, δεν μπορούσαν να τύχουν εφαρμογής στο εδάφιο (4), για το λόγο ότι βάσει του εδαφίου τούτου οι εξουσίες του Υπουργού περιορίζονταν μόνον σε τοποθετήσεις λειτουργών από το Κέντρο στο Εξωτερικό και αντίστροφα και όχι σε διορισμούς για τους οποίους αρμόδια εξακολουθούσε να είναι η ΕΔΥ. Περαιτέρω υποστήριξε, πως η "τοποθέτηση" του Γενικού Διευθυντή από τον Υπουργό αποτελούσε κατάφωρη παραβίαση της αρχής περί διακρίσεως των εξουσιών, για το λόγο ότι ένα πολιτικό πρόσωπο, μέλος της εκτελεστικής εξουσίας, αναμείχθηκε σε θέματα αρμοδιότητας ενός άλλου οργάνου, διοικητικού χαρακτήρα, της ΕΔΥ. Τέλος ανέφερε, πως ο παράνομα διορισθείς Γενικός Διευθυντής, ο οποίος διαδραμάτισε ενεργό ρόλο στην επί-

δικη διοικητική διαδικασία, κατέστησε την όλη πράξη άκυρη.

5 Αντικρούοντας όλα τα πιο πάνω επιχειρήματα ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση, βασιζόμενος σε γνωμάτευση του τέως Γενικού Εισαγγελέα κ. Τορναρίτη, ανέφερε ότι το status του Γενικού Διευθυντή στην Εξωτερική Υπηρεσία εδιαφοροποιείτο από αυτό των υπολοίπων Γενικών Διευθυντών για τους πιο κάτω λόγους:

10 α) Η Εξωτερική Υπηρεσία αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο της Δημόσιας Υπηρεσίας και διέπεται από ειδικούς νόμους, τους περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας Νόμους.

15 β) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμοι 1967-1983 εφαρμόζονται επί του κλάδου τούτου εκεί μόνον όπου υπάρχει ειδική πρόνοια στους προαναφερθέντες ειδικούς νόμους· αυτό υποστηρίζεται από τα άρθρα 3 και 5 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων.

20 γ) Τα καθήκοντα του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών δεν διαγράφονται σε Σχέδια Υπηρεσίας, όπως γίνεται με τους λοιπούς Γενικούς Διευθυντές Υπουργείων, αλλά από τον Καν. 4(ι) των Κανονισμών.

25 δ) Η επίμαχη παράγραφος (2) του Καν. 4, η οποία προνοεί την τοποθέτηση του Γενικού Διευθυντή από τον Υπουργό Εξωτερικών, βρίσκει έρεισμα στη διάταξη (4) του άρθρου 5 του Νόμου 35/66.

30 ε) Την ίδια θέση υιοθετεί και μεταγενέστερος νόμος, ο Νόμος του Προϋπολογισμού του 1983. Παρόλον ότι στο Δελτίο Δαπανών του Υπουργείου Εξωτερικών αναγράφεται η θέση του Γενικού Διευθυντή και ο μισθός της, εντούτοις καμιά σχετική πρόβλεψη για τη θέση αυτή δεν γίνεται, που υποδηλοί πως η θέση δεν είναι οργανική. Αντίθετα γίνεται πρόβλεψη για επίδομα λειτουργού που ασκεί τα καθήκοντα της θέσης.

στ) Συμπερασματικά, δεν υφίσταται οργανική θέση Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών σύμφωνα με τη νομοθεσία, αλλά, γίνεται απλώς πρόνοια για τα καθήκοντα της θέσης, τον τρόπο εκτέλεσής τους και την αμοιβή του λειτουργού που τα ασκεί.

5

Ο δικηγόρος των καθ' ών η αίτηση, επίσης, υποστήριξε πως δεν είναι επιτρεπτή η παρεμπόδιση έρευνα για το έγκυρο ή μη της τοποθέτησης Γενικού Διευθυντή από τον Υπουργό στα πλαίσια της παρούσας δίκης, για το λόγο ότι, σύμφωνα με τις αρχές του διοικητικού δικαίου, αποκλείεται η παρεμπόδιση έρευνα του κύρους μιας ατομικής διοικητικής πράξης, εκτός από την περίπτωση της σύνθετης διοικητικής ενέργειας, μετά την εκπνοή της προθεσμίας προσβολής της με αίτηση ακυρώσεως, που στρέφεται εναντίον άλλης ατομικής διοικητικής πράξης. Ακόμα υπέβαλε πως η τοποθέτηση του Γενικού Διευθυντή από τον Υπουργό, δεν αποτελούσε καθ' οιονδήποτε τρόπο μέρος της σύνθετης διοικητικής ενέργειας που κατέληξε στις προαγωγές των ενδιαφερομένων μερών στην παρούσα υπόθεση, παρέπεμψε δε το Δικαστήριο στην απόφαση της Ολομέλειας Ξενής Λάρκος κ.α. ν. Δημοκρατίας, Υπ. Αρ. 455/87 και 683/87, ημερ. 11.4.89 και στον Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου, 2η έκδοση, σελ. 110, παρ. 102.

10

15

20

Συμφωνούμε με την εισήγηση του δικηγόρου των καθ' ών η αίτηση.

25

Όπως προαναφέρθηκε, το άρθρο 10 του Ν. 10/60, όπως αναρριθμήθηκε σε άρθρο 8 και το οποίο παρέχει τη νομοθετική εξουσιοδότηση στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς, αναφέρει ενδεικτικά τα θέματα τα οποία μπορούν να καθορίζονται με Κανονισμούς και η εξουσία που παρέχει το άρθρο αυτό στο Υπουργικό Συμβούλιο είναι ευρεία.

30

Το άρθρο 5 του Νόμου, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 35/66, και το οποίο σύμφωνα με την εισήγηση των καθ' ών η αίτηση παρέχει νομοθετική εξουσιοδό-

35

τηση για την έκδοση του Κανονισμού 4(2) της ΚΔΠ 152/75, προνοεί τα ακόλουθα:

5 "5(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και οιανδήποτε επί τη βάσει τούτου γενομένων Κανονισμών και των εδαφίων (2) και (3), ο διορισμός και η προαγωγή εν τη Εξωτερική Υπηρεσία διενεργούνται υπό της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας και εφαρμόζονται επ' αυτών αι εκάστοτε διατάξεις αι αφορώσαι εις διορισμούς και προαγωγάς εν τη Δημοσία Υπηρεσία.

15 (2) Ο διορισμός και η τοποθέτησις αρχηγών διπλωματικών αποστολών εκ των υπηρετούντων εν τη Διπλωματική Υπηρεσία, εις θέσεις εν τω εξωτερικώ και η ανάθεσις καθηκόντων εν τω εξωτερικώ, ως ειδικών απεσταλμένων εις υπηρεσίαν εν τη Διπλωματική Υπηρεσία εις ήδη υπηρετούντας εις αυτήν, διενεργείται υπό του Υπουργικού Συμβουλίου.

20 (3) Ο διορισμός και η τοποθέτησις αρχηγών διπλωματικών αποστολών εκ προσώπων μη υπηρετούντων εν τη Διπλωματική Υπηρεσία εις θέσεις εν τω εξωτερικώ και η ανάθεσις καθηκόντων εν τω εξωτερικώ, ως ειδικών απεσταλμένων εις υπηρεσίαν εν τη Διπλωματική Υπηρεσία, εις μη υπηρετούντας εν τη Διπλωματική Υπηρεσία διενεργείται υπό του Υπουργικού Συμβουλίου.

30 Νοείται ότι το Υπουργικόν Συμβούλιον δύναται δι' αποφάσεως αυτού να απονέμη εις παν ούτω διοριζόμενον και τοποθετούμενον πρόσωπον διαρκούσης της χρονικής περιόδου του διορισμού και της τοποθετήσεως αυτού, τον αντίστοιχον βαθμόν της θέσεως εις ην τούτο διορίσθη ή ετοποθετήθη.

35 (4) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3) η τοποθέτησις εις οιανδήποτε θέσιν εν τω εξωτερικώ ή εν των Υπουργείω των Εξωτερικών προσώπων υπηρετούντων εν τη Εξωτερική Υπηρεσία διενεργείται υπό

του Υπουργού των Εξωτερικών."

Επίσης το άρθρο 5 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου, Ν. 33/67, προνοεί τα ακόλουθα:

"5. Πλην των περιπτώσεων περί των οποίων γίνεται ειδική πρόνοια εν τω παρόντι ή εν οιοδήποτε ετέρω νόμω ως προς οιονδήποτε θέμα εκτιθέμενον εν τω παρόντι άρθρω και τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος ή οιοδήποτε ετέρου εκάστοτε εν ισχύι νόμου, αποτελεί καθήκον της Επιτροπής ο διορισμός η επικύρωσις διορισμού, η ένταξις εις το μόνιμον προσωπικόν, η προαγωγή, η μετάθεσις, η απόσπασις και η αφυπηρέτησις δημοσίων υπαλλήλων και η επ' αυτών άσκησις πειθαρχικού ελέγχου περιλαμβανομένων της απολύσεως ή της απαλλαγής από των καθηκόντων αυτών."

Η επίμαχη διάταξη του Κανονισμού 4(2) των περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 1975, ΚΔΠ 152/75, προνοεί τα ακόλουθα:

"(2) Προς άσκησιν των καθηκόντων της θέσεως Γενικού Διευθυντού τοποθετείται υπό του Υπουργού Εξωτερικών πρόσωπον υπηρετούν εν τη Εξωτερική Υπηρεσία με τον βαθμόν του Πρέσβεως διά τοιαύτην χρονικήν περίοδον οίαν ήθελεν ορίσει ο Υπουργός Εξωτερικών."

Είναι φανερό από τα πιο πάνω, πως η νομοθετική εξουσιοδότηση για έκδοση του Κανονισμού 4(2) της ΚΔΠ 152/75, βρίσκεται στη διάταξη (4) του άρθρου 5 του Ν. 35/66, ο οποίος δεν συγκρούεται ή δεν έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 5 του Ν. 33/67, αλλά τουναντίον συνάδει με αυτόν.

Οι εξουσίες του Υπουργού Εξωτερικών, που πηγάζουν από το άρθρο 5(α), αφορούν την "τοποθέτηση" Πρέσβη στην Εξωτερική Υπηρεσία, σαν Βοηθού Διευθυντή του

- Υπουργείου Εξωτερικών. Η επίμαχη διάταξη παρέχει εξουσία στον Υπουργό Εξωτερικών να "τοποθετήσει" το Γενικό Διευθυντή και όχι να τον διορίσει. Η "τοποθέτηση" αυτή δεν είναι τίποτε άλλο παρά ανάθεση καθηκόντων Γενικού Διευθυντή σε πρόσωπο το οποίο κατέχει τη θέση
- 5 Πρέσβη, ο διορισμός του οποίου διενεργήθηκε από την Ε.Δ.Υ. με βάση τις πρόνοιες του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου. Τα καθήκοντα του Γενικού Διευθυντή δεν διαγράφονται σε σχέδιο υπηρεσίας, όπως στις περιπτώσεις άλλων που διορίζονται από την Ε.Δ.Υ., αλλά προβλέ-
- 10 πονται από τον Καν. 4(1) των περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού, Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Εκάστης Θέσεως) Κανονισμών του 1966, Παρα. (2) και η θέση δεν είναι εναλλάξιμη. Πέραν τούτου, από τους προϋ-
- 15 πολογισμούς των ετών 1985 και εφεξής, δεν υπάρχει πρόνοια για μισθό της θέσης Γενικού Διευθυντή της Εξωτερικής Υπηρεσίας, που συνάγεται πως η θέση, ως θέση οργανική, δεν υφίσταται πλέον.

- Ενόψει των ανωτέρω, ο ισχυρισμός πως η προσβαλλόμενη πράξη ή απόφαση είναι αποτέλεσμα εσφαλμένης εφαρμογής του νόμου, κανονισμών και διαδικασίας, και ότι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών παράνομα κατέχει τη θέση, με βάση τον Κανονισμό που είναι *ultra vires* και αντισυνταγματικός, δεν ευσταθεί. Η
- 25 κατοχυρωμένη αυτονομία και ανεξαρτησία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, που έχει την αποκλειστική εξουσία να διορίζει, μεταθέτει, αφυπηρετεί και παύει τους δημόσιους υπάλληλους, δεν παραβιάζεται με την τοποθέτηση του Γενικού Διευθυντή, δεδομένου ότι μια τέτοια ανάθεση
- 30 καθηκόντων δεν ισοδυναμεί με διορισμό.

- Τέλος αναφερόμαστε στη γνωστή νομολογιακή αρχή πως όταν η Επιτροπή έχει να ασχοληθεί με την πλήρωση μιας θέσης υψηλής στην υπαλληλική ιεραρχία, όπως οι παρούσες, τότε η διακριτική της εξουσία παρουσιάζεται
- 35 διευρυμένη (βλ. *Simillis v. R.* (1986) 3 CLR 608, 613, *Andreas Georgiou & Others v. R.*, Υπ. Αρ. 36/86 κλπ, ημερ. 30.3.88, *Νίκος Ζαβρός κ.α. ν. ΕΔΥ*, Υπ. Αρ. 733/85

κλπ, ημερ. 31.7.89, Ξενης Λάρκος κ.α. ν. Δημοκρατίας, Υπ. Αρ. 455/87 και 683/87, ημερ. 17.10.88). Όσον αφορά τα ενδιαφερόμενα μέρη, πλην του Ανδρεστίνου Παπαδόπουλου και του Ανδρέα Πιρίσιη, κρίνουμε πως η διακριτική εξουσία της Επιτροπής ήταν εύλογα εφικτή.

5

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή αρ. 1034/87 απορρίπτεται λόγω ελλείψεως έννομου συμφέροντος. Δεν επιδικάζονται έξοδα. Οι προσφυγές 1069/87 και 3/88 επιτυγχάνουν μόνο όσον αφορά τις προαγωγές των ενδιαφερομένων μερών Ανδρεστίνου Παπαδόπουλου και Ανδρέα Πιρίσιη και η επίδικη πράξη της προαγωγής τους ακυρώνεται. Οι προσφυγές όσον αφορά τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη αποτυγχάνουν και η επίδικη πράξη της προαγωγής τους επικυρώνεται. Δεν γίνεται διαταγή για τα έξοδα.

10

15

Η προσφυγή αρ. 1034/87 απορρίπτεται χωρίς έξοδα. Οι προσφυγές 1069/87 και 3/88 επιτυγχάνουν μερικώς χωρίς έξοδα.